Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Факультэт інфармацыйна-дакументных камунікацый
Кафедра інфармацыйна-аналітычнай дзейнасці

УЗГОДНЕНА
Загадчык кафедры

___________М.А. Яцэвіч
«___»_________________2022 г.

УЗГОДНЕНА
Дэкан факультэта

_________________Ю.М. Галкоўская
«___»_________________2022 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНЫ КОМПЛЕКС
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

ГІСТОРЫЯ КНІГІ І КНІЖНАЯ КУЛЬТУРА

для спецыяльнасці першай ступені вышэйшай адукацыі
1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць (па напрамках)

Складальнік: Н.Ю. Вайцэховіч, дацэнт кафедры ІНАД,
кандыдат педагагічных навук

Разгледжана і зацверджана
на пасяджэнні Савета ўніверсітэта
21.06.2022 г.
пратакол № 12

Мінск 2022

СКЛАДАЛЬНІК:

Н.Ю. Вайцэховіч, дацэнт кафедры інфармацыйна-аналітычнай дзейнасці ўстановы адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў", кандыдат педагагічных навук

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Вучоны савет дзяржаўнай установы "Цэнтральная навуковая бібліятэка імя Якуба Коласа Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі";

В.А. Касап, прафесар кафедры інфармацыйных рэсурсаў і камунікацый установы адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў", кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНЫ ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай інфармацыйна-аналітычнай дзейнасці ўстановы адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў" (пратакол № 10 ад 13.05.2022);

Саветам факультэта інфармацыйна-дакументных камунікацый установы адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў" (пратакол № ад);

Саветам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў (пратакол от 21.06.2022 № 12).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА………………………….……… 4
ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ……………………………………... 7
Змест вучэбнага матэрыялу…………………………........... 8
Вучэбна-метадычныя карты вучэбнай дысцыпліны ……………. 27

ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ………………………………………… 31
Матэрыялы для правядзення семінарскіх заняткаў……............... 31
Метадычныя парады да семінарскіх заняткаў…………………… 42
Рабочыя матэрыялы да практычных заняткаў…………………… 43

РАЗДЗЕЛ КАНТРОЛЮ ВЕДАЎ……………………………… 55
Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў….. 55
Заданні для самастойнай работы студэнтаў …………………….. 56
Графік кантролю за самастойнай работай студэнтаў …………… 67
Прыклады варыянтаў тэставых заданняў ……………………….. 69
Пытанні да заліку ……………………………………………….. 70
Пытанні да экзамену……….. 72
Тэмы курсавых работ …..…………………………………….. 74
Тэмы дыпломных і магістарскіх работ …………………………... 75
Пералік рэкамендуемых сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў ………………………………………… 77
Крытэрыі ацэнкі ведаў…..………………………………………… 78

ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ……………………………................... 81
Літаратура ……………………………………………….………… 81

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбна-метадычны комплекс “Гісторыя кнігі і кніжная культура” распрацаваны для падрыхтоўкі студэнтаў дзённай і завочнай форм навучання па спецыяльнасці 1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць.

Вывучэнне гісторыі кнігі і кніжнай культуры спрыяе фарміраванню прафесійнай кнігазнаўчай культуры будучых спецыялістаў сферы інфармацыйна-дакументных камунікацый і фундаментальных кампетэнцый, неабходных у далейшым для распрацоўкі, курыравання, развіцця і прамоцыі кніжных калекцый. Студэнты інтэнсіўна паглыбляюцца ў гісторыю кнігі і кнігадрукавання, падрабязна спыняючыся на кожным этапе ад фарміравання пісьменства і кнігі да сучасных кніжных і выдавецкіх практык. Асаблівая ўвага надаецца фарміраванню каштоўнасных адносін да кнігі, асэнсаванню нацыянальнай кніжнай культуры як часткі агульначалавечай культурнай спадчыны і здольнасці садзейнічаць яе зберажэнню і развіццю.

Асноўная мэта засваення вучэбнай дысцыпліны – фарміраванне ў студэнтаў комплексу фундаментальных ведаў, кагнітыўных і практычных здольнасцяў, неабходных для разумення сутнасці і асноўных этапаў развіцця кнігі ў кантэксце сусветных культурных працэсаў, пашырэння культурнай прасторы беларускай кнігі, папулярызацыі кнігі, чытання і кніжнай культуры у сваёй прафесійнай дзейнасці.

Дасягненне гэтай мэты рэалізуецца праз вырашэнне **наступных задач**:

– характарыстыка гістарычных этапаў развіцця кнігі, вызначэнне асноўных тэндэнцый фарміравання пісьменства і кнігі ад рукапіснай да друкаванай і лічбавай;

– азнаямленне з буйнейшымі цэнтрамі, дзеячамі, помнікамі кніжнай культуры;

– развіццё навыкаў аналізу зместу, матэрыяльнай формы і афармлення кнігі, тыпалагічных, жанравых і тэматычных асаблівасцяў, вызначэння форм і тэхналогій прэзентацыі і прамоцыі кнігі;

– засваенне асноўных накірункаў асэнсавання кніжнай культуры новага часу, набыццё навыкаў аналізу і абмеркавання тэндэнцый развіцця сучаснай беларускай кнігі, чытання і чытацкай культуры.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Месца вучэбнай дысцыпліны ў структуры Тыпавога вучэбнага плана

Вучэбная дысцыпліна “Гісторыя кнігі і кніжная культура” ўключана ў кампанент установы вышэйшай адукацыі вучэбнага плана факультэта інфармацыйна-дакументных камунікацый для студэнтаў спецыяльнасці 1-23 01 11 Бібліятэчна-інфармацыйная дзейнасць.

Вывучэнне дысцыпліны грунтуецца на веданні асноў сусветнай і беларускай гісторыі, агульнай сусветнай культуры. Асноўныя палажэнні і навыкі, атрыманыя ў выніку асваення гісторыі кнігі і кніжнай культуры могуць быць выкарыстаны ў далейшым пры вывучэнні культуралогіі, філасофіі, эстэтыкі, бібліятэказнаўства і бібліяграфазнаўства, бібліятэчна-інфармацыйнага маркетынгу, абслугоўвання карыстальнікаў бібліятэк.

Дысцыпліна змястоўна звязана з такімі курсамі, як “Гісторыя”, “Беларуская літаратура”, “Сусветная літаратура”, “Гісторыя мастацтваў”, “Тэорыя інфармацыі і камунікацыі”, “Дакументалогія”, “Інфармацыйная культура асобы”.

Патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен

ведаць:

– гістарычныя ўмовы і этапы развіцця сусветнай і беларускай кнігі, сучасныя падыходы да яе вывучэння;

– структуру кнігі і асноўныя элементы яе мастацкага афармлення;

– асаблівасці розных тыпаў чытання, працэсы і стратэгіі лічбавага чытання, тэхналогіі прафесійнай ацэнкі і развіцця чытацкай культуры.

умець:

– характарызаваць асноўныя тэндэнцыі, з’явы, артэфакты і ўнёсак знакамітых дзеячоў кніжнай культуры на розных гістарычных этапах з прымяненнем навуковай тэрміналогіі;

– аналізаваць фармальныя, змястоўныя, прагматычныя аспекты і мастацка-вобразную праграму кнігі як часткі культурнай спадчыны пэўнай эпохі;

– раскрыць і патлумачыць асаблівасці эвалюцыі беларускай кнігі ў кантэксце глабальных культурных і арт-працэсаў, характарызаваць сучасныя практыкі выдання, прамоцыі, распаўсюджання беларускай кнігі.

валодаць:

– кнігазнаўчым падыходам да аналізу гісторыі і сучасных тэндэнцый развіцця кнігі і кніжнай культуры;

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

– навыкамі рэкамендацыі і абмеркавання кніг і кніжных калекцый, кніжных праектаў і лічбавых кніжных сэрвісаў у адпаведнасці з патрэбамі розных груп чытачоў;

– тэхналогіямі публічнай прэзентацыі і прамоцыі кнігі як аб'екту культуры і мастацтва, раскрыцця нацыянальнай самабытнасці і культурнага патэнцыялу беларускай кнігі.

Дадзеная вучэбная дысцыпліна спрыяе фармаванню наступных кампетэнцый, прадугледжаных Тыпавым вучэбным планам:

СК-1 – Характарызаваць гістарычныя ўмовы ўзнікнення пісьменства і кнігі, этапы іх развіцця, найбольш значныя помнікі беларускай і сусветнай кніжнай культуры.

Агульная колькасць гадзін і колькасць аўдыторных гадзін, адведзеных на вывучэнне дысцыпліны, іх размеркаванне

Агульны аб'ём курса – 220 гадзін, з іх 130 гадзін – аўдыторныя.

Размеркаванне аўдыторных гадзін: лекцый – 94, семінарскіх – 20, практычных – 16 гадзін. Кантралюемая самастойная работа – 90 гадзін.

Агульная працаёмкасць дысцыпліны – 6 заліковых адзінак.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая, завочная.

Выніковая форма кантролю – залік (у першым семестры) і экзамен (у другім семестры).

Вучэбна-метадычны комплекс уключае сістэму дыдактычных сродкаў навучання вучэбнай дысцыпліне «Гісторыя кнігі і кніжная культура» і дазваляе мадэляваць і арганізоўваць адукацыйны працэс у адпаведнасці з вучэбнай праграмай дысцыпліны.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

Для вывучэння і засваення матэрыялу па вучэбнай дысцыпліне “Гісторыя кнігі і кніжная культура” рэкамендуецца выкарыстоўваць наступныя адукацыйныя рэсурсы:

Доўнар, Л. І. Гісторыя беларускай кнігі : вучэбны дапаможнік для студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў па спецыяльнасці 1-23 01 11 Бібліятэказнаўства і бібліяграфія (па напрамках) / Л. І. Доўнар ; [сярод рэц. С. А. Паўлава, Т. А. Самайлюк]. - Мінск : БДУКМ, 2012. - 250, [1] с. – Рэжым доступа : http://repository.buk.by:8080/handle/123456789/3371.

Руднев, В. Н. История книжной культуры : учебник для групп направлений бакалавриата «Социология и социальная работа», «Средства массовой информации и информационно-библиотечное дело», «Культуроведение и социокультурные проекты» / В. Н. Руднев. – 2-е изд., перераб. – Москва : Кнорус, 2021. – 224 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Прадмет, структура, задачы вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя кнігі і кніжнай культуры”, яе месца ў сістэме падрыхтоўкі студэнтаў. Кампетэнцыі, якія набываюць студэнты ў працэсе вывучэння вучэбнай дысцыпліны. Асноўныя віды вучэбных заняткаў і арганізацыя самастойнай работы студэнтаў, формы кантролю. Вучэбна-метадычная забяспечанасць вучэбнай дысцыпліны.

Раздзел I. Гісторыя кнігі і кніжнай культуры

Тэма 1. Гісторыя кнігі як састаўная частка кнігазнаўства.

Кніга і яе элементы

Праблемы вызначэння тэрміна «кніга». Спецыфіка навуковага аналізу кнігі. Сутнасць падыходаў да вывучэння кнігі ў семіётыцы, герменэўтыцы, культуралогіі, тэорыі камунікацый, постструктуралізму. Кнігазнаўчыя інтэрпрэтацыі феномену кнігі. Азначэнне паняцця «гісторыя кнігі», яго змест. Прадмет і метады гісторыі кнігі. Гістарыяграфія і крыніцазнаўства гісторыі кнігі. Навуковыя цэнтры даследавання кнігі.

Узнікненне і развіццё гісторыі кнігі як навукі ў Беларусі. Навуковыя веды пра кнігу ў XII–XIX стст. Першыя комплексныя працы па гісторыі беларускай кнігі. Пытанні гісторыі беларускай кнігі ў працах С. Х. Александровіча, Н. Ю. Бярозкінай, Г. Я. Галенчанкі, А. І. Мальдзіса, М. В. Нікалаева, Я. С. Умецкай і інш. Гісторыя кнігі і кніжнай культуры Беларусі ў працах замежных вучоных.

Матэрыяльны воблік кнігі ў гістарычным развіцці яе асноўных элементаў. Знешнія і ўнутраныя элементы кнігі, іх эвалюцыя і функцыянальнае прызначэнне. Базавыя знешнія элементы: вокладка, пераплёт, супервокладка, форзац, каптал, карэшак, лясэ. Функцыі знешніх элементаў кнігі і іх мастацкае афармленне. Унутраныя элементы кнігі: тытульны ліст, змест, дапаможныя раздзелы, асноўны тэкст, шмуцтытулы, выхадныя даныя, ілюстрацыі, шрыфт. Структура і мастацкае афармленне

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ўнутраных элементаў кнігі. Асаблівасці афармлення рукапіснай кнігі і яе элементы.

Тэма 2. Узнікненне і развіццё пісьма

Азначэнне паняццяў «пісьмо», «пісьменнасць». Сувязь пісьма, мовы і мыслення. Паходжанне пісьма, яго асноўныя этапы.

Першабытныя тыпы пісьма: прадметнае, вузялковае, палачкавае. Піктаграфічнае, логаграфічнае, ідэаграфічнае пісьмо Месапатаміі, Егіпта. Асіра-Вавілонскі клінапіс. Кітайская пісьменнасць. Фанетычнае пісьмо (алфавітна-гукавое).

Паходжанне і развіццё алфавіта. Яго ўдасканаленне ў Грэцыі і распаўсюджанне сярод народаў Усходу і Захаду. Узнікненне лацінскага алфавіта. Пісьмо ўсходніх славян у дахрысціянскі перыяд.

Развіццё пісьма на старажытнабеларускіх землях. Кірыліца і глаголіца. Роля Кірылы і Мяфодзія ва ўніфікацыі сістэмы пісьма ва ўсходнеславянскіх, паўднёва- і заходнеславянскіх народаў. Значэнне хрысціянства ў распаўсюджанні кірылічнага алфавіта. Найранейшыя сведчанні кірылічнага пісьма на тэрыторыі Беларусі.

Тэма 3. Кніга Старажытнага Усходу

Перадумовы ўзнікнення кнігі. Эпіграфічныя помнікі культуры. Культура старажытнага Шумера. Гліняныя таблічкі з гарадоў Ура і Кіша. З'яўленне дакументаў на шумерскай мове, іх змест. Асіра-Вавілонія – спадчынніца шумерскай культуры. Асірыйскія кнігі і бібліятэкі. Асноўны матэрыял для пісьма.

Значэнне кнігі і яе сувязь з культавымі вераваннямі егіпцян. Становішча жрацоў-пісцоў. Пісьмёны на прадметах ужытку. Асаблівасці формы кнігі ў Егіпце. Асноўны матэрыял і інструменты для пісьма. Захоўванне кніг. Уплыў укаранення пісьма на развіццё літаратурнай мовы, старажытнай навукі. Зараджэнне пісьма ў Індыі. Развіццё пісьма брахмі. Разнастайнасць матэрыялу для пісьма. Старажытныя помнікі пісьменства Індыі, іх шматмоўнасць. Свяшчэннасць кніг Індыі (Веды). Росквіт культуры Старажытнага Кітая. Першыя іерогліфы эпохі дынастыі Шан (XIV–XI стст. да н. ч.). Развіццё пісьменства ў эпоху Чжоу (XII–III стст. да н. ч.). Матэрыял для пісьма. Вынаходніцтва паперы. Роля будызму і канфуцыянства ў распаўсюджанні кнігапісання. Уплыў кітайскай культуры на зараджэнне іерагліфічнай сістэмы пісьма ў суседніх народаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 4. Кніга ў антычным грамадстве

Значэнне антычнай культуры Грэцыі. Агульнадаступнасць мастацтва пісьма. Фінікійскі алфавіт і “бустрафедон”. Росквіт рабаўладальніцкага грамадства Грэцыі. Развіццё грэчаскай ідэалогіі, філасофіі, адукацыі, мастацтва і літаратуры. Роля рэлігіі ў антычным грамадстве. Александрыйскі мусеён і развіццё антычнай навукі. Змены ў форме рукапісаў і матэрыяле для пісьма. З’яўленне новых прафесій у галіне кніжнай справы. Развіццё кніжнага гандлю, бібліяфільства.

Росквіт лацінскага пісьменства ў эпоху Рымскай рэспублікі і ранняй імперыі. Старажытнейшыя помнікі пісьма на лацінскай мове. Разнастайнасць матэрыялаў для пісьма. Узнікненне ўнцыялу і курсіву. Развіццё кніжнага гандлю і бібліяфільства ў Рыме. Выкарыстанне працы рабоў у кніжнай справе. З’яўленне прататыпаў газеты («Acta senatus», «Acta diurna urbis»). Першыя ганенні на кнігі.

Тэма 5. Кніга ў эпоху Сярэднявечча

Сацыяльна-культурныя працэсы ў эпоху Сярэднявечча. Роля рэлігіі і царквы. Манастырскія скрыпторыі і бібліятэкі. Узнікненне ўніверсітэтаў. З’яўленне рукапісаў на народных мовах. Першы індэкс забароненых кніг.

Распаўсюджанне лацінскіх манускрыптаў у Англіі, Францыі і Германіі. Узнікненне прадпрыемстваў мануфактурнага тыпу працоўка заходнееўрапейскіх шрыфтоў: “каралінгскі мінускул”, гатычны стыль. Арабскі Усход і перайманне антычнай спадчыны. Рэпертуар рукапісных кніг у Кітаі і Японіі. Значэнне рэлігійнай кнігі. Форма кнігі і асаблівасці яе мастацкага афармлення. Палімпсесты. Асноўныя тыпы кнігі, яе прызначэнне, змест. Асаблівасці афармлення рукапісных кніг. Пачатак вырабу і распаўсюджанне паперы. Разнастайнасць жанраў рукапіснай кнігі. Ілюстраванне рукапісных кніг і мастацтва каліграфіі. Мініяцюра.

Тэма 6. Кніга на тэрыторыі Усходняй Еўропы і Старажытнай Русі

Рукапісная кніга Візантыі і традыцыі грэчаскай кніжнай культуры. Роля хрысціянства ў распаўсюджанні рэлігійнай літаратуры. Ужыванне кніжнага курсіву. Мастацтва рукапіснай кнігі. Уплыў візантыйскай кніжнай культуры на развіццё еўрапейскай, славянскай кнігі, кнігі народаў Каўказа. Рукапісная кніга Венгрыі і Польшчы. Пісьмовыя помнікі. Развіццё славянскага пісьменства. Цэнтры вытворчасці рукапісных кніг у Балгарыі і Румыніі. Помнікі кніжнага мастацтва.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Фарміраванне першых дзяржаў і распаўсюджанне хрысціянства ў Старажытнай Русі. Зацвярджэнне кірылічнага алфавіта. Тыпы кірылічнага пісьма. Манастырскія і дзяржаўныя скрыпторыі. Разнастайнасць тэматыкі і тыпаў кніг. Распаўсюджанне кніжнай спадчыны з Балгарыі і Візантыі. Стварэнне арыгінальных помнікаў пісьменства. Буйнейшыя цэнтры асветы і кніжнасці Старажытнай Русі (Кіеў, Ноўгарад, Смаленск, Полацк, Тураў і інш.). Распаўсюджанне пісьменства сярод розных сацыяльных пластоў грамадства. Помнікі эпітафікі. Берасцяныя граматы. Найранейшыя кніжныя помнікі. Першыя спісы забароненых кніг. "Кніжнікі" Старажытнай Русі. Яраслаў Мудры і распаўсюджанне асветы.

Тэма 7. Кніга Беларусі часоў Полацкага і Тураўскага княстваў

Рэпертуар рукапіснай кніжнасці. Асноўныя тыпы рукапіснай кнігі. Старажытныя богаслужбовыя і рэлігійныя чытальныя кнігі. Паўсвецкія кнігі і іх характарыстыка. Мова старажытных кніг. Асоба аўтара старажытных кніг.

Помнікі кніжнай культуры Беларусі. Дзейнасць беларускіх асветнікаў Клімента Смаляціча, Кірылы Тураўскага, Аўраамія Смаленскага, Ефрасінні Полацкай.

Тураўскае Евангелле, Аршанскае Евангелле, Полацкія Евангеллі, Слуцкі Псалтыр, "Парэнэсіс" Яфрэма Сірына, "Лесвіцы" Іаана Лесвічніка, "Жыціе Кірылы Тураўскага" і іншыя кніжныя помнікі богаслужбовага і рэлігійна-навучальнага зместу. Летапісныя помнікі старажытнай Беларусі і іх характарыстыка. Справаводнае пісьменства (смаленскія і полацкія граматы).

Тэма 8. Рукапісная кніга Вялікага Княства Літоўскага

Сацыяльна-культурныя ўмовы развіцця беларускай рукапіснай кнігі ў ВКЛ. Пашырэнне сувязей з Заходняй Еўропай. Беларускае Адраджэнне і рукапісная кніга. Буйнейшыя цэнтры пісьменства. Тыпы скрыпторыяў ВКЛ – цэнтраў масавай вытворчасці рукапіснай беларускай кнігі. Узнікненне паперняў. Стылі афармлення беларускіх рукапісаў.

Асноўныя тыпы рукапіснай кнігі ВКЛ. Вядомыя кніжныя помнікі. Стварэнне рукапісаў для каталіцкай, іўдзейскай, мусульманскай канфесій. Мова, графіка, форма кнігі. Месца ў рэпертуары беларускіх рукапісных кніг патрыстыкі і агіяграфіі, павучальных зборнікаў, палемічных твораў. Цэнтры летапісання. Дзяржаўныя летапісныя зводы. Польскамоўныя хронікі. Узнікненне новых жанраў мясцовага летапісання – дыярыушаў і хранографаў. Рукапісныя кнігі дзелавога і практычнага прызначэння:

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

юрыдычныя і гаспадарча-справаводныя. Рукапісы ўтылітарнага зместу. Пераклады мастацкай літаратуры. Рыцарскія раманы, аповесці, інтэрмедыі. Рукапісныя зборнікі.

Тэма 9. Узнікненне і распаўсюджанне кнігадрукавання ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.)

Перадгісторыя кнігадрукавання. Выкарыстанне ксілаграфіі ў Антычнасці. Кітайскае кнігадрукаванне. Першыя друкаваныя кнігі Японіі.

Сацыяльна-эканамічныя і культурныя перадумовы ўзнікнення кнігадрукавання ў Заходняй Еўропе. Распаўсюджанне ксілаграфіі. Вынаходніцтва кнігадрукавання ў Германіі. Дзейнасць Іагана Гутэнберга і яго паслядоўнікаў. Першыя друкаваныя кнігі ў Англіі. Дзейнасць універсітэцкіх друкарняў. Умовы развіцця кнігавыдання ў Італіі. З'яўленне антыквы. Дзейнасць выдавецкай фірмы Альдаў. Кнігавыданне ў Нідэрландах (Лаўрэнса Янсзон Костэр). Друкарня Крыстофера Плантэна. Амстэрдам як еўрапейскі цэнтр гандлю і друку. Дзейнасць Эльзевіраў. Распаўсюджанне пратэстантызму ў Францыі. Выдаўцы-гуманісты Эцьены, Эцьен Дале. Узнікненне дзяржаўных тыпаграфскіх прадпрыемстваў. Цэнзура друкаваных кніг. З'яўленне першых газет.

Першыя друкаваныя кнігі Усходняй Еўропы (Польшча, Чэхія, Венгрыя, Румынія). Тэматыка, тыпы і мова кніжных выданняў. Выдавецкая дзейнасць Швайпольта Фіёля. З'яўленне кнігадрукавання ў Маскоўскай дзяржаве. Ананімныя выданні. Арганізацыя "Друкарскага Двара". Дзейнасць Івана Фёдарава, Пятра Мсціслаўца і іх паслядоўнікаў. Арганізацыя «Верхняй друкарні». Роля беларускага асветніка Сімяона Полацкага. З'яўленне «Курантаў». Выданне вучэбнай літаратуры. Дзейнасць Васілія Бурцава-Пратапопава.

Развіццё кнігадрукавання ў Японіі. Прыватныя друкарні. Мова выданняў. Пачатак кнігадрукавання ў Паўночнай Амерыцы. Дзейнасць друкарні ў Бостане. Тэматыка выданняў.

Інкунабулы і палеатыпы. Асаблівасці мастацтва кнігі.

Тэма 10. Узнікненне беларускага кнігадрукавання. Дзейнасць Францыска Скарыны і яго кніжная спадчына

Культурна-гістарычны кантэкст дзейнасці Францыска Скарыны. Росквіт беларускай кніжнай культуры. Фактары, якія садзейнічалі ўзнікненню беларускага кнігавыдання. Выдавецкая дзейнасць Ф. Скарыны. Пражскі перыяд. Кнігі Бібліі Ф. Скарыны. Прадмовы, сказанні і пасляслоўі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Мастацкае афармленне кніг. Віленскі перыяд. “Малая падарожная кніжка”: склад, змест, асаблівасці афармлення. “Апостал”. Мова выданняў. Мастацтва кніг Ф. Скарыны: шрыфты, паліграфічная арганізацыя тэксту, колеры, ілюстрацыі, арнаментальныя ўпрыгожванні.

Грамадскія і філасофскія погляды першадрукара. Гуманістычны і асветніцкі патэнцыял дзейнасці Ф. Скарыны. Выданні Скарыны ў кнігасховішчах свету. Загадкавыя і спрэчныя факты ў даследаванні жыцця і дзейнасці Ф. Скарыны. Лепшыя навуковыя і навукова-папулярныя кнігі, прысвечаныя асобе, дзейнасці і спадчыне Ф. Скарыны.

Тэма 11. Дзейнасць паслядоўнікаў Францыска Скарыны (XVI – першая палова XVII ст.)

Паслядоўнікі Ф. Скарыны і развіццё прыватнага кнігавыдання. Распаўсюджанне рэфармацыйнага руху. Фундатары друкарняў. Дзейнасць друкарняў у Брэсце. Брэсцкая Біблія (Радзівілаўская). Нясвіжская друкарня. Дзейнасць С. Буднага. «Катэхізіс», «Аб апраўданні грэшнага чалавека перад Богам». «Евангелле» Васіля Цяпінскага. Дзейнасць Заблудаўскай друкарні. Роля Івана Фёдарава і Пятра Мсціслаўца. «Астрожская Біблія».

Люблінская (1569) і Брэсцкая (1596) уніі, іх уплыў на змены ў кнігавыданні. Узнікненне друкарняў каталіцкіх і ўніяцкага ордэнаў. Адраджэнне кірылічнага кнігадрукавання ў Вільні. Дзейнасць друкарні «Дом Мамонічаў».

Асветніцкая дзейнасць брацкіх друкарняў у Вільні, Еўі, Куцейне, Магілёве. Іх роля ў развіцці кірылічнага беларускамоўнага кнігадрукавання. Дзейнасць Спірыдона Собаля. Захаванне і развіццё традыцый кнігадрукавання Ф. Скарыны. Кніга ва Украіне. Дзейнасць друкарняў у Кіеве, Чарнігаве. Перасоўныя друкарні Кірылы Стаўравецкага і Паўла Дамжыва-Лютковіча. Тэматыка выданняў.

Вядучая роля беларускай кніжнасці ва ўсходнеславянскай культуры XVI – пачатку XVII ст. З’яўленне ў ВКЛ першых газет-аднадзёнак і календароў. Мастацкае афармленне старадрукаў. Віленская гравёрная школа.

Тэма 12. Выдавецкая дзейнасць у Беларусі ў межах Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай (другая палова XVII–XVIII ст.)

Сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі. Узмацненне ўплыву каталіцкай царквы на духоўнае жыццё ВКЛ. Пастанова Канфедэрацыйнага сойма аб увядзенні польскай мовы ў дзяржаўнае справаводства (1696).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Асноўныя кірункі кнігадрукавання. Заняпад брацкага кнігадрукавання. Дзейнасць Магілёўскай брацкай друкарні і Максіма Вашчанкі.

Распаўсюджанне контррэфармацыі. Дзейнасць друкарняў каталіцкіх ордэнаў (езуітаў, францысканцаў, піяраў). Кнігавыдавецкая дзейнасць уніяцкага (базыльянскага) ордэна ў Вільні і Супраслі.

Дзейнасць прыватных друкарняў у Вільні. Радзівілаўскія друкарні ў Любчы, Слуцку, Кейданах, Нясвіжы. Прыватныя друкарні ў Ашмянах, Слоніме. Выпуск свецкай літаратуры. Змены ў яе тэматыцы. Мова выданняў.

Прадпрыемствы дзяржаўнага характару: Магілёўская прыдворная друкарня, Гродзенская каралеўская друкарня. Яўрэйскія друкарні.

Развіццё перыядычнага друку. «Літоўскі кур'ер», «Гродзенская газета», «Гродзенскія ведамасці», «Гродзенскія весці». Друк і распаўсюджанне календароў. Мастацкае афармленне старадрукаў. Віленская і Магілёўская гравёрныя школы. Замежныя гравёры.

Тэма 13. Кніга і кніжная культура ў эпоху Асветніцтва

Роля кнігі ў эпоху Асветніцтва. Развіццё друкарскай справы і кніжнай графікі. Рэформы ў кнігадрукаванні. Аўтарскае права і цэнзура. Спецыялізацыя выдавецтваў. Тэматыка і тыпы выданняў. Энцыклапедычныя выданні і выданні «кішэннага» фармату.

Асноўныя цэнтры кнігадрукавання ў Заходняй Еўропе. Арыстакратычная кніга. Асветніцкая і агітацыйная літаратура. Выпуск кніг на нацыянальных мовах. Развіццё перыядычнага друку. Узнікненне кнігавыдавецкіх кампаній. Прафесійныя аб'яднанні. Кнігадрукаванне ў Францыі. Дзейнасць П. Фурнье і Ф. Дзідо. Выраб стэрэатыпаў. Вялікая французская буржуазная рэвалюцыя і змены ў друку. Словалітні Галандыі. Вытворчасць геаграфічнай літаратуры. Змены ў дзейнасці Эльзевіраў. Адносіны паміж аўтарам і выдаўцом у Англіі. Фарміраванне новага тыпу выданняў («бук трэйд»). Буйнейшыя італьянскія выдаўцы. Роля Д. Бадоні. Рэгламентацыя кніжнай справы ў Германіі. Выданне літаратуры для дзяцей. Заснаванне альманахаў. Мастацтва кнігі.

Кніжная справа ў ЗША. Дзейнасць Б. Франкліна. Тэматыка і тыпы выданняў.

Кніжная справа ва Усходняй Еўропе. Кніга і царква. Уплыў асветніцтва. Кніга ў Расіі. Пераўтварэнні Пятра I у кніжнай справе Расіі. Кнігі грамадзянскага друку. Дзейнасць беларуса Ільі Капіевіча. Дзейнасць друкарняў у Маскве і Пецярбургу. Палітыка Кацярыны II і друк. Вольныя друкарні. Узнікненне прыватных выдавецтваў. Дзейнасць М. Навікова,

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

А. Радзішчава. Цікавасць да французскай кнігі. Узнікненне навуковых і сатырычных перыядычных выданняў. Мастацкае афармленне кнігі.

Тэма 14. Кніга і кніжная культура ў эпоху Новага часу (XIX – пачатак XX ст.)

Сацыяльна-эканамічныя і грамадска-палітычныя ўмовы развіцця кнігі і друку. Індустрыялізацыя кніжнай вытворчасці. Узнікненне новых спосабаў кнігадрукавання: плоскага друку (літаграфіі), ратацыйных тыпаграфскіх машын. Распаўсюджанне масавых і малафарматных выданняў. Прафесійныя аб’яднанні.

Развіццё кнігавыдання ў Заходняй Еўропе. Дзейнасць буйнейшых выдавецтваў у Вялікабрытаніі. Парыжская камуна і характар друку. Выданне класікаў нямецкай і сусветнай літаратуры ў Германіі. «Бібліяграфічны інстытут». Сацыял-дэмакратычны кірунак у выдавецкай справе. Стварэнне нацыянальнага рынку ў Італіі. Выдавецтвы ўніверсальнага характару. Спецыяльныя выданні па кнігазнаўстве і бібліяграфіі.

Развіццё кнігі ў краінах Усходняй Еўропы. Нацыянальна-вызваленчы рух і выдавецкая справа. Асаблівасці і развіццё нацыянальнага друку і кнігі ў Балгарыі, Венгрыі, Румыніі, Польшчы. Рост попыту на кнігу ў Расіі. Цэнзурная палітыка. Дзейнасць «казённых» і прыватных друкарняў. Выданні дзекабрыстаў. Выдавецкая дзейнасць універсітэтаў. Узнікненне рэвалюцыйна-дэмакратычнага кнігавыдання. Дзейнасць універсальных і спецыялізаваных выдавецтваў. «Народныя» выданні.

Перыядычныя выданні. Дэмакратычны друк Расіі, Украіны, Літвы. Узнікненне газетных выданняў на нацыянальных мовах. Асноўныя кірункі развіцця кніжнай справы ў ЗША. Заснаванне прафесійных аб’яднанняў. Манапалізацыя выдавецкіх фірм. «Закон аб аўтарскім праве». Тэматыка і тыпы кніг. Асаблівасці кніжнай вытворчасці ў Японіі. Укараненне шрыфтавога друку. Міжнародныя кантакты.

Тэма 15. Кніга Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі (канец XVIII – пачатак XX ст.)

Фарміраванне капіталістычных адносін, нацыянальнай свядомасці. Этапы беларускага кнігавыдання. Цэнзурнае становішча. Нацыянальна-вызваленчы рух і выдавецкая справа. Цэнтры кнігавыдання. Асноўныя тэндэнцыі развіцця кніжнай справы. Змены ў тыпах выдавецкіх прадпрыемстваў і рэпертуары кніжнай прадукцыі. Царкоўныя друкарні. Дзяржаўныя, грамадскія і прыватныя кнігавыдавецтвы. Вінцэнт Дунін-

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Марцінкевіч і выданне кніг на беларускай мове. Асноўная тэматыка, тыпы і мова кніжных выданняў.

Перыядычны друк Беларусі. Часопіс «Полацкі месячнік». «Губернскія ведамасці», «Епархіяльныя ведамасці». Узнікненне галіновых часопісаў. Нелегальныя перыядычныя выданні: «Гутарка двух суседаў», «Мужыцкая праўда» (К. Каліноўскі). Нелегальныя выданні народнікаў. Грамадска-палітычная газета «Мінскі лісток».

Друк беларускамоўных твораў за межамі Расійскай імперыі. Гісторыя выдання твораў Францішка Багушэвіча.

Адраджэнне беларускамоўнага друку ў пачатку XX ст. Дзейнасць «Круга беларускага», выдавецтва «Загляне сонца і ў наша аконца», Антона Грыневіча, «Грамады» ў С.-Пецярбургу. Першыя легальныя газеты на беларускай мове («Наша Доля», «Наша Ніва») і іх роля. Віленскія выдавецтвы «Наша Ніва», «Наша хата», «Палачанін», «Беларускае выдавецкае таварыства»; мінскія – «Мінчук», «Саха», «Лучынка», «Вольная Беларусь». Асаблівасці развіцця беларускамоўнага друку. Мастацтва афармлення беларускай кнігі.

Тэма 16. Кніга ў эпоху Навейшага часу (першая палова XX ст.)

Агульны характар кніжнай вытворчасці ў капіталістычных краінах. Асноўныя этапы. Тэхнічны прагрэс у паліграфіі: афсет, фотанаборныя машыны, электрычныя паліграфічныя машыны. Развіццё спосабу шматколернага друку.

Манапалізацыя, канкурэнцыя, колькасны рост друкаванай прадукцыі ў краінах Заходняй Еўропы (Вялікабрытанія, Германія, Італія, Францыя). Універсальныя і спецыялізаваныя выдавецтвы. Навукова-папулярныя выданні «кішэннага» фармату. Антыфашысцкія і эмігранцкія выданні. Пасляваенная індустрыялізацыя.

Кнігадрукаванне ў краінах Усходняй Еўропы. Адраджэнне дзяржаўнасці і нацыянальнай незалежнасці. Эканамічны і культурны пад’ём. Перадваенная манапалізацыя выдавецкай дзейнасці. Сацыялістычны друк. Цэнзура. Кніжная справа ў гады вайны. Акупацыйны, падпольны і эміграцыйны друк.

Кніга ў Расіі пасля 1905 г. Змены ў цэнзуры друку. Выданне палітычнай і навукова-тэхнічнай літаратуры. Першыя нацыянальныя энцыклапедыі. Кірункі развіцця кніжнай справы пасля 1917 г. Нацыяналізацыя і цэнтралізацыя кнігавыдання, кнігараспаўсюджання. Спецыфіка перадваеннага друку. Малыя формы выданняў. Рускі

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

эміграцыйны друк. Арганізацыя друку ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Узнаўленне выдавецкай справы ў пасляваенны перыяд. Выдавецкая справа народаў СССР.

Сацыяльна-эканамічнае развіццё ЗША і кніжная справа. Цэнтры кніжнай справы. Роля «кніжных клубаў». Экспарт кнігі. Распаўсюджанне выданняў тыпу «покет-бук» і «пэйпер-бук».

Развіццё паліграфічнай базы Японіі. Выданне таннай літаратуры. Заняпад кніжнай справы пасля Другой сусветнай вайны. Асацыяцыя выдаўцоў.

Асаблівасці афармлення кнігі.

Тэма 17. Кніга Беларусі ў 1918–1991 гг.

Асноўныя этапы беларускага кнігавыдання. Змены ў кніжнай справе Беларусі пасля 1917 г. Партыйны друк. Кніжная справа БНР. Нацыяналізацыя і арганізацыя дзяржаўнага кнігавыдання ў савецкай Беларусі. Кантроль друку. Дзяржаўнае выдавецтва БССР, кааператыўныя выдавецтвы «Адраджэнне», «Уперад». Палітыка беларусізацыі і кніга. Дзейнасць Зміцера Жылуновіча. Цэнтралізацыя кнігавыдання.

Кнігавыдавецкая справа ў Заходняй Беларусі ў складзе ІІ Рэчы Паспалітай. Структура і асаблівасці кніжнай справы. Роля прыватных выдавецтваў. Тэматыка і віды выданняў. Асаблівасці кнігавыдавецкай дзейнасці ў міжваенны час на этнічных беларускіх землях. Роля кнігі ў захаванні беларускай культуры.

Выдавецкая дзейнасць у гады Вялікай Айчыннай вайны. Акупацыйны, падпольны і тылавы друк. Дзейнасць Дзяржаўнага выдавецтва БССР («Савецкая Беларусь»), выдавецтва АН БССР. Сатырычны друк. Рукапісная перыёдыка.

Узнаўленне выдавецкай справы ў пасляваенны перыяд. Асноўныя кірункі развіцця. Стварэнне новых дзяржаўных выдавецтваў і вызначэнне іх спецыялізацыі. Органы кіравання выдавецкай справай. Тэматыка і віды выданняў. Першая ўніверсальная энцыклапедыя Беларусі. Выданне твораў беларускай і замежнай мастацкай літаратуры, літаратуры для дзяцей і юнацтва. Рэспубліканскі конкурс «Мастацтва кнігі». Беларуская кніга на міжнародных выстаўках.

Перыядычны друк. Выпуск газет і часопісаў. Узнікненне самвыда. Беларускі эміграцыйны друк.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 18. Сусветная і беларуская кніга найноўшага часу
(другая палова XX – пачатак XXI ст.)

Сацыяльна-эканамічныя і культурныя ўмовы. Пашырэнне працэсу манапалізацыі ў сферы выдавецкай вытворчасці краін Заходняй Еўропы. Асноўныя тыпы выдавецкіх прадпрыемстваў. Рэпертуар кніжных выданняў. Буйнейшыя кампаніі Вялікабрытаніі, Германіі, кнігавыдавецкія канцэрны Італіі, Галандыі («Н. В. Эльзевір»), Францыі («Кніжная справа Ашэт», «Груп дэ ля Сітэ», «Фламарыён» і інш.). Спецыфічныя рысы выдавецкай сістэмы ЗША. Вучэбная, энцыклапедычная літаратура, рэпрынты, коміксы, бук дайджэсты. Кніжныя традыцыі ў Японіі. Рост чытацкіх запатрабаванняў. Павелічэнне выданняў тыпу «манга». Кніга ў краінах Усходняй Еўропы (Балгарыя, Венгрыя, Польшча, Румынія).

Кніга ў СССР. Перабудова кніжнай справы ў 1960-я гг. Спецыялізацыя ў дзяржаўным кнігавыданні. Выданне навуковай, энцыклапедычнай, серыяльнай і масавай літаратуры. Асноўныя тэндэнцыі выдання ў СССР. Эканамічны і палітычны крызіс 1980-х гг. Перабудова і змены ў кнігавыданні. Тэматыка-тыпалагічны склад кніжнага патоку. Цэнтры кнігавыдання Расіі. Універсальны і шматпрофільны кірункі ў дзейнасці выдавецтваў. Буйнейшыя прыватныя кампаніі. Характэрныя рысы кнігавыдання краін СНД.

Абнаўленне і адраджэнне сістэмы беларускага кнігавыдання. Узнікненне прыватных выдавецтваў. Дэманапалізацыя дзяржаўнага кнігавыдання. Выдавецкая справа на шляху да якаснай мадэлі кніжнай вытворчасці. Тэматыка і віды выданняў. Выданне сацыяльна значнай літаратуры. Рэарганізацыя сістэмы дзяржаўнага кнігавыдання. Канцэнтрацыя кніжнай вытворчасці ў буйнейшых прыватных выдавецтвах. Стварэнне і распаўсюджанне электронных кніг і аўдыятэкстаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Раздзел II. Сучасная кніжная культура

Тэма 19. Міждысцыплінарныя падыходы да даследавання
сучаснай кніжнай культуры

Сучасная кніжная культура як міждысцыплінарны феномен. Сутнасныя характарыстыкі кніжнай культуры і падыходы да яе вызначэння. Элементы кніжнай культуры. Культура кнігі і кніжная культура: узаемасувязь і спецыфіка. Корпус тэкстаў і ідэй, якія задаюць сучасныя ракурсы вывучэння кніжнай культуры. Асэнсаванне феномену кніжнай культуры ў работах К. Міганя, Л.І. Доўнар, М.В. Нікалаева, В.М. Герасімава, М.А. Мажэйка,

У.І. Васільева, Б.У. Ленскага, Н.В. Лапацінай і інш. Асноўныя падыходы да вывучэння гісторыі і сучасных тэндэнцый развіцця кніжнай культуры: кнігазнаўчы, культуралагічны, дакументаграфічны, літаратуразнаўчы, гістарыяграфічны і інш.

Праблематыка сучасных даследаванняў кніжнай культуры. Праекты, навуковыя форумы і выданні ў сферы кніжнай культуры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, Цэнтральнай навуковай бібліятэкі НАН Беларусі, Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Беларускія даследчыкі кніжнай культуры: Л.І. Доўнар, Р.С. Матульскі, В.М. Герасімаў, М.В. Нікалаеў, Л.Г. Кірухіна, А.А. Суша, Т.І. Рошчына, Ю.М. Лаўрык, Т.А. Самайлюк, Л.А. Аўгуль, Н.Ю. Бярозкіна і інш.

Трансфармацыі сучаснай кніжнасці і міждысцыплінарныя арыентыры даследаванняў кніжнай культуры.

Тэма 20. Кніжная культура ў кантэксце сусветных культурных працэсаў

Прынцыпы культуралагічнага аналізу феномену кнігі. Кніга як культурны сімвал. Вусны, пісьмовы, друкаваны, электронны тэкст: змена культурных эпох і пашырэнне камунікатыўных магчымасцяў. Чалавек рукапіснай і чалавек друкарскай культуры. Кніга ў масавым грамадстве. Экспансія электронных сродкаў камунікацыі. Радыё, кіно і тэлебачанне і іх уплыў на аўдыторыю. Параўнанне кніжнага тэксту і тэлетэксту. Кніга як форма індывідуальнага канструявання сэнсаў. Тэлебачанне як “машына сэнсаў”. Спецыфіка ўвагі і ўспрымання гледача і чытача. Сацыяльныя групы і аўдыторыі кнігі.

Канцэпцыі “мазаічнай” культуры і станаўленне інфармацыйнага грамадства. Адлюстраванне, рэпрэзэнтацыя і канструяванне сэнсаў у эпоху Інтэрнэта. Прыватызацыі інфармацыйнай прасторы. Кніга як інфармацыйны і культурны прадукт. Кніга ў лічбавай цывілізацыі. Медыйная канцэпцыя кнігі. Канцэпцыі культурнага дагматызму, канфармізму, электызму, дынамізму і адпаведныя мадэлі кніжнай культуры.

Тэма 21. Феномен кнігі і кніжнай культуры ў постмадэрнізму

Прадумовы фарміравання постмадэрнісцкай мадэлі асэнсавання кнігі. Постмадэрнісцкія арыентацыі і праявы новай кніжнай культуры: “постмадэрнісцкая адчувальнасць” (семантычны хаос), свет як тэкст, адкрытасць значэння, замена рэальнасці знакам рэальнасці (Ж. Бадрыяр), апавядальная (наратыўная) стратэгія і прынцыповая плюральнасць як аснова сучаснай культуры. Дэструкцыя канцэпцыі элітарнай і масавай культуры.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Інтэрпрэтацыя феномену кнігі ў культуры постмадэрна. “Кніга-лукавіца” як рызаморфны аб’ект (Ж. Дэлёз і Ф. Гваттары). Праблема суадносінаў кнігі і тэксту. Кніга як “адкрытае поле сэнсаў”, шматслойны і семіятычна неаднародны тэкст. Структурная і семантычная варыябельнасць тэксту, “невырашальнасць” (Р. Барт), “рассейванне” (Ж. Дарыда). Крэатыўны патэнцыял самаарганізацыі тэкста. Паняцце азначвання (Ю. Крысцева) і працэсы сэнсаўтварэння ў філасофіі постмадэрнізма. Камунікатыўная сутнасць кнігі: “вось незлічоных адносін” (Х.Л. Борхес). Кніга як бясконцае падарожжа, “акіян гісторый” (М. Бютор).

Трансфармацыя мадэлі камунікацыі “аўтар-тэкст-чытач” у сучаснай кніжнай культуры.

Рызаморфныя вобразы кнігі і бібліятэкі ў постмадэрнісцкай літаратуры (В. Ластоўскі “Лабірынты”, У. Эка “Імя розы”, Э. Костава “Гісторык” і інш.).

Тэма 22. Беларуская кніга ў новай культурнай сітуацыі

Беларуская кніга як нацыянальны праект. Падыходы да вызначэння паняцця беларускай кнігі, нацыянальнага дакументу (В. Е. Лявончыкаў, Л.І. Доўнар, Т.В. Кузьмініч, В.М. Герасімаў і інш.). Беларуская кніга як універсум нацыянальнай культуры (Л.І. Доўнар).

Культурныя працэсы, характэрныя для постіндустрыяльнага грамадства. Камерцыяналізацыя беларускай культуріндустрыі. Працэсы глабалізацыі і іх уплыў на кніжны рынак. Роля дзяржавы ў развіцці культурнага і арт-асяроддзя беларускай кнігі: сферы рэгуляцыі і самарэгуляцыі. Ліцэнзаванне выдавецкай дзейнасці. Закон Рэспублікі Беларусь аб друку і СМІ. Культурныя і сацыяльныя ініцыятывы ў сферы выдання, прамоцыі і распаўсюджвання беларускай кнігі. Паняцце культурнага мейнстрыма ў кніжнай культуры. Поп-культура ў постмасавым грамадстве, яе віды і характарыстыкі. Статус кніжнага артхауса і інтэлектуальнай кніжнай культуры.

Новыя тыпы нацыянальнай культуры. Кніжны праект у пошуках аўтара. Нацыянальныя ўвасабленні глабальных трэндаў. Фармальныя і нефармальныя плыні кніжнай культуры. Сучасныя дыскусіі вакол паняцця беларускага аўтара. Суб’екты і аўдыторыі кніжнай індустрыі. Уплыў глабальнай кніжнай індустрыі на беларускі рынак.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 23. Беларуская кніга ў сучасным літаратурным і выдавецкім працэсе. Асаблівасці кніжнага гандалю

Агульная характарыстыка сучаснага літаратурнага працэсу. Рэалізм, мадэрн і постмадэрн у сучаснай беларускай літаратуры. Трансфармацыя ролі і функцый літаратуры і кнігі.

Літаратурныя аб'яднанні, рэгіянальныя і мясцовыя літаратурныя суполкі. Асноўныя літаратурна-мастацкія выданні і выдавецкія праекты канца XX–пачатку XXI ст.ст. Славутыя кніжныя праекты новага часу: аўтарскія, калектыўныя выданні і серыі.

Беларускія выдавецтвы і кнігарні: сучаныя тэндэнцыі развіцця. Паслугі і накірункі дзейнасці сучасных выдавецтваў. Тэхналогія выдання кнігі: перадвыдавецкая падрыхтоўка (літаратурная і навуковая рэдактура, карэктура, афармленне паказальнікаў, дызайн вокладак), макетаванне і друк.

Дзейнасць вядучых дзяржаўных выдавецтваў («Народная асвета», «Вышэйшая школа», «Мастацкая літаратура», «Беларуская энцыклапедыя», «Беларусь», «Беларуская навука»). Асноўныя кірункі дзейнасці недзяржаўных выдавецтваў («Тэхналогія», «Кнігазбор», «Харвест», «Папуры», «Аверсэв», «Кніжны Дом», «Амалфея» і інш.).

Асаблівасці развіцця перыядычнага друку.

Спецыфіка кніжнага рынку і яго асноўныя сегменты. Актуальныя трэнды сусветнага і беларускага кніжнага рынку. Лепшыя беларускія кнігарні: фарматы, спецыялізацыя, асартымент, дызайн, праекты. Сеткавыя беларускія кнігарні. Кніжныя анлайн-праекты. Беларуская электронная бібліятэка "Беларуская палічка". Праект "Фрагменты беларускіх кніг". Інтэрнэт-крама беларускай кнігі "KNIHI.BY": прынцыпы дзейнасці і функцыянал. Кніжныя ярмаркі. Беларуская літаратурная крытыка, літаратурныя і кніжныя рэцэнзіі і агляды. Беларускія кніжныя блогеры.

Тэма 24. Дызайн кнігі

Кніга як прадмет мастацтва і паліграфіі. Паняцце і спецыфіка кніжнага дызайну. Суадносіны паняццяў "кніжны дызайн", "мастацтва кнігі", "графічнае афармленне", "тыпаграфіка", "мастацкае канструяванне кнігі". Функцыянальны, эстэтычны і тэханалагічны фактары кніжнага дызайну. Патрабаванні да знешняга і ўнутранага афармлення кнігі. Алгарытмы і прыёмы распрацоўкі кніжнага дызайну. Кампазіцыя кнігі. Афармленне вокладкі. Падрыхтоўка дызайн-шаблону вёрсткі ўнутранага блоку.

Этапы афармлення кнігі: стварэнне макету, вёрстка, дызайн форзацу, тытульны ліста, малюнкаў, развароатаў і падзельнікаў раздзелаў. Дызайн кнігі

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ў залежнасці ад тэматыкі: асаблівасці афармлення навуковай, навукова-папулярнай, адукацыйнай, мастацкай літаратуры, non-fiction. Дызайн дзіцячых кніг.

Віды кніжных ілюстрацый. Мастакі-ілюстратары дзіцячых кніг. Форма і фармат выданняў. Унікальныя і незвычайныя выданні. Экслібрыс.

Актуальныя трэнды ў вёрстцы і дызайне кніг. Прыклады новых фарматаў дызайну кніг: лепшыя дызайнерскія работы. Славутыя беларускія мастакі-графікі Валерый Славук, Уладзімір Малахаў, Уладзімір Васюк, Вячаслаў Валынец, Уладзімір Вішнеўскі і інш. Мастацкае афармленне сучаснай беларускай кнігі. Міжнародныя выставы.

Тэма 25. Новыя фарматы кніг

Сучасныя кнігі з аб'ёмнымі ілюстрацыямі і іх віды. Інтэрактыўныя кнігі з высоўнымі элементамі. Фліпбэк як новы фармат кнігі. Неавінтажная кніга: спосабы стылізацыі пад даўніну. Інтэр'ерныя і іміджавыя выданні. Індыкнігі. Антыбука: крэатыўная вокладка. Партворк: віды, тэматыка і прыклады. Кнігля як выяўленча-вербальны комплекс. Вімельбухі: кнігі без слоў. Фастбукі і іх віды. Мастацкія кнігі-нататнікі. Фліпбукі: спосабы выраблення. Віды электронных кніг. Аўдыёкнігі. Гібрыдныя выданні: спалучэнне элементаў электроннай і друкаванай кнігі.

Тэндэнцыі развіцця фарматаў дзіцячых кніг. Віды інтэкрактыўнай дзіцячай кнігі. Кнігі, якія размаўляюць і спяваюць: спосабы выраблення. Кнігі-трэнажоры, кнігі з пальчыкавымі лялькамі, кнігі-размалёўкі, кнігі з тканіны і фетру, кнігі-пазлы, кнігі-канструктары і іншыя фарматы сучасных развіццёвых кніг. Кнігі-прыгоды і кнігі-даследаванні, іх асаблівасці. Сучасныя дзіцячыя кнігі-панарамы (pop-up books). Кнігі для творчасці і іх фарматы. Кніга-тэатр як асобны від. Дзіцячыя кнігі з выкарыстаннем лічбавых тэхналогій. Тэхналогія стварэння 3d-кніг і кніг з дапоўненай рэальнасцю. Дзіцячыя 5d-кнігі. Перспектывы развіцця гібрыдных выданняў для дзяцей.

Тэма 26. Лічбавае чытанне

Працэсы лічбавай трансфармацыі кніжнай культуры. Тэхналагічны фактар у развіцці культуры чытання. Паняцце лічбавага чытання. Нейрафізіялагічныя, сацыяльна-культурныя, кагнітыўныя, псіхалінгвістычныя параметры лічбавага чытання. Параўнальныя даследаванні лічбавага і аналагавага чытання. Вывучэнне чытання ў розных лічбавых асяроддзях.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Сучасныя практыкі медыйнага і сеткавага чытання. Тыпы лічбавага тэксту: мона– і мультымадальны, адкрыты і закрыты, транзакцыйны і нетранзакцыйны і інш.). Працэсы лічбавага чытання: навігацыя, ацэнка, інтэграцыя. Кагнітыўныя і чытацкія навыкі пры рабоце з лічбавым тэкстам. Патрабаванні да работы з лічбавым тэкстам: увага, рабочая памяць, выканаўчы кантроль, метапазнанне, эмацыйныя і матывацыйныя аспекты. Сучасныя прылады да чытання і іх функцыянал.

Стратэгіі лічбавага чытання: скімінг, сканаванне, мультымадальнае чытанне. Сеткавыя прасторы чытання і іх характарыстыка. Навыкі паглыбленага ўстойлівага чытання і іх фарміраванне ў лічбавую эпоху. Тэхналогіі прафесійнай ацэнкі чытання. Эфектыўныя стратэгіі падтрымкі чытання і мадэлі камунікацыі з чытачом.

Тэма 27. Лічбавае кнігавыданне

Гістарычныя і тэхналагічныя падыходы да лічбавага кнігавыдання. Выдавецкая дзейнасць як працэс. Выдавецкія анлайн-сістэмы (Ridero, Bookscriptor, Литео, Bookvika і інш.). Менеджмент у выдавецтве інтэрактыўных кніг. Underpage: сэрвіс і лічбавае выдавецтва. Асаблівасці выдавецкай дзейнасці на лічбавай платформе Ridero.

Вытворчасць лічбавай кнігі. Праектаванне кнігі рэдактарам-складальнікам. Асаблівасці работы рэдактара з аўтарскім зборнікам, тэматычным зборнікам, вучэбным дапаможнікам. Работа з апаратам кнігі. Спецыфіка вытворчасці электронных кніг у параўнанні з друкаванымі і аўдыёкнігамі. Асноўныя віды электронных кніг: лічбавыя рэплікі, кнігі-файлы, пашыраныя электронныя кнігі, кнігі-праграмы або кнігі-сайты (вэб-кнігі). Тэхналогіі падрыхтоўкі розных відаў электронных кніг. Рэгуляванне аўтарскіх правоў. Юрыдычнае суправаджэнне лічбавага кнігавыдання.

Тэхналогія вёрсткі кнігі ў фармаце EPUB. Характарыстыка фармату і спосабы чытання. Канвертацыя. Спецыялізаваныя рэдактары для EPUB-файлаў. Падрыхтоўка макета ў InDesign: падрыхтоўка тэксту, шрыфтоў, ілюстрацый, кампаноўка паслядоўнасці файлаў, падрыхтоўка зместу, фарматаванне абзацаў і сімвалаў, дабаўленне метаданых кнігі. Канвертацыя ў EPUB: настройкі экспарту. Работа з EPUB пасля экспарту.

Стратэгіі прамоцыі і продажу лічбавай кнігі. Кніжны маркетынг ў лічбавым асяроддзі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 28. Сучасныя кніжныя сервісы

Кніжны рынак ва ўмовах лічбавізацыі: асноўныя трэнды. Тэндэнцыі развіцця лічбавай кнігі. Фарматы, якасць і асартымент лічбавых кніг. Праблема пошука і выбару кнігі. Сістэмы агрэгацыі і распаўсюджвання лічбавых кніг. Сеткавыя дадаткі для чытання і праслухоўвання кніг. Кніжныя мабільныя дадаткі і іх функцыянал. Параўнальная характарыстыка мабільных сэрвісаў для чытання лічбавых кніг.

Агляд электронных бібліятэк і сэрвісаў для скачвання кніг. Беларускія інтэрнэт-кнігарні: OZ.by, KNIHI.BY, читатель.by, Тэхналогія, Янушкевіч і інш. Кнігі ва ўніверсальных інтэрнэт-крамах: статыстыка і трэнды. Рэкамендацыйныя сэрвісы і інтэлектуальныя IT-сістэмы. Стратэгіі ўплыву на чытача. Выбар інструментаў і ацэнка іх эфектыўнасці.

Чытацкія сацыяльныя і рэкамендацыйныя сэрвісы. Глабальная сетка аматараў чытання Goodreads: функцыі, сэрвісы і тэхналогіі. Пошук, ацэнка і рэцэнзаванне кнігі. "Паліцы з кнігамі" на Goodreads. Рэкамендацыйны сэрвіс і сацыяльна-камунікатыўныя інструменты. Лента сувязі паміж чытачамі. Віджэты Goodreads. Сацыяльныя платформы Livelib, Bookmate, Wattpad, BookMix, Goodbooks: місія, структура і функцыянал. Асаблівасці камунікацыі ў чытацкіх сацыяльных сетках.

Тэма 29. Кніжная, інфармацыйная і медыйная культуры: стратэгіі ўзаемадзеяння

Падыходы да вызначэння медыя- і інфармацыйнай культуры. Кампаненты інфармацыйнай культуры. Асноўныя тэндэнцыі развіцця інфармацыйнай культуры. Нарастанне значэння дзейнаснага кампанента (інфармацыйныя і чытацкія паводзіны). Змяшчэнне акцэнту з тэхналагічных аспектаў работы з інфармацыяй на ацэнку яе змястоўных і каштоўнасных уласцівасцей. Сінтэз інфармацыйнай, візуальнай і медыйнай пісьменнасці, сеткавай культуры, транспісьменнасці, камунікатыўнай кампетэнтнасці і інш.

Культура чытання як базавы элемент кніжнай, інфармацыйнай і медыя культуры. Інфармацыйная культура асобы і чытанне ў кантэксце інтэгратыўнага падыходу IFLA і UNESCO да медыя і інфармацыйнай пісьменнасці. Трансфармацыя культуры чытання і яе асноўных складнікаў. Узаемадзеянне кніжнай і экраннай культур.

Метакампетэнцыі чытацкай, інфармацыйнай і медыйнай пісьменнасці: здольнасць аналітычна ацэньваць і верыфікаваць інфармацыю, разумець і інтэрпрэтаваць тэксты розных жанраў, свабодна дзейнічаць ва ўмовах плюральнай сеткавай рэальнасці з нарастаючым уплывам аўдыёвізуальных

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

сродкаў. Культура чытання новага тыпу як механізм фарміравання асобаснага стаўлення да свету на аснове выпрацоўкі ўласных крытэрыяў адбору, прачытання і інтэпрэтацыі тэкстаў.

Тэма 30. Кніга як аб’ект сучаснага мастацтва

Кніга як арт-аб’ект. Кнігі-скульптуры Ніно Арланды. Вобразы кніг у акварэльных работах Джонатана Уолстэнхолма. Зборнік санетаў Райманда Кено. Кніжныя эксперыменты Джонатана Фоера. Чароўныя кнігі-карціны Марціна Фроста. Кнігі-перфомансы: кніга са спецыямі Ніка Бамптана, кнігі-расліны Ёханэс Хэлдэн, кніжныя пейзажы Кайла Кіркпатрыка, нана-кнігі і кнігі-гіганты. Лічбавыя кнігі-трылеры з таймерамі зваротнага адліку. Кнігі з сэнсарнымі прыладамі: спробы перадачы эмоцый персанажаў.

Дызайнерскі стыль кніжнай імітацыі (faux book). Прадметы інтэр’ера ў выглядзе кніг. Вобраз кнігі ў архітэктурных праектах і элементах гарадскога асяроддзя. Скульптурныя кампазіцыі і маштабныя інсталяцыі з кніг. Вежа-спіраль з кніг у Буэнас-Айрэсе, інсталяцыя “Сканар” Мацея Крэна, арт-праект “Літаратура vs трафік” у Нью-Ёрку, серыя “Бібліяграфіі” Алісіі Марцін, галандскі арт-праект Анук Крэйтхоф і інш.

Практыкі мастацкага выразання з кніг (бук-карвінг) і неадназначныя ацэнкі публікі. Літаратурныя і кніжныя графіці. Праекты па сінтэзу літаратурных твораў з вулічным мастацтвам. “Літаратурняа прыстунасць” у гарадскім асяроддзі: інтэрактыўныя дызайнерскія праекты.

Тэма 31. Рэклама і прамоцыя кнігі

Кніга як аб’ект рэкламы. Спецыфіка кніжнай рэкламы. Унутраныя элементы рэкламавання кнігі: аўтарства, жанр, назва, анатацыя, мастацкае афармленне кнігі і інш. Кніжная анатацыя як рэкламны тэкст: правілы састаўлення. Знешнія элементы рэкламавання: рэкламныя праспекты, плакаты, прэс-рэлізы, бібліяграфічная прадукцыя, прэзентацыі і інш.

Сучасныя формы рэкламавання кнігі. Мультымедыя і тэатралізацыя ў прамоцыі кнігі. Інтэрактыўныя фарматы рэкламы і прамоцыі кніг. Прэзентацыя кнігі як тып мерапрыемства. Патрабаванні для публічнай прэзентацыі кнігі. Асаблівасці рэкламы і прамоцыі кнігі ў бібліятэках. Віды сучасных кніжных выстаў. Літаратурныя квэсты, гульні, майстар-класы, перфарматыўныя экскурсіі, кніжныя сустрэчы і іншыя формы бібліятэчных мерапрыемстваў па прамоцыі кнігі і чытання.

Экранізацыя і віртуалізацыя кнігі: актуальныя падыходы. Рэклама і прамоцыя кніг у сеткавым асяроддзі. Асноўныя каналы прамоцыі кніг:

РЭПАЗІТОРЫЙ БДПУ

кніжныя (літаратурныя) каналы і паблікі ў сацыяльных сетках, відэаблогі, кніжныя падкасты, сайты бібліятэк, выдавецтваў і пісьменнікаў. Медыяфарматы рэкламы і прамоцыі кніг: відэаагляды, падкаст-серыі, віртуальныя выставы і прэзентацыі, буктрэйлеры і інш. Кніжны і літаратурны сторытэлінг.

Комплексныя формы прамоцыі кніг і чытання. Кніжныя фестывалі, акцыі і івэнты ў Беларусі. Крэатыўныя падыходы да рэкламы кніг і чытання: сусветны і беларускі вопыт.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ (ДЛЯ СТУДЭНТАЎ ДЗЁННАГА НАВУЧАННЯ)

Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін			Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
	Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі		
Уводзіны					
Раздзел І. Гісторыя кнігі і кніжнай культуры					
Тэма 1. Гісторыя кнігі як састаўная частка кнігазнаўства. Кніга і яе элементы	4			2	дыскусіі, выкананне практычных заданняў
Тэма 2. Узнікненне і развіццё пісьма	4		2	2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 3. Кніга Старажытнага Усходу	2			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 4. Кніга ў антычным грамадстве	2			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 5. Кніга ў эпоху Сярэднявечча	2			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 6. Кніга на тэрыторыі Усходняй Еўропы і Старажытнай Русі	4			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 7. Кніга Беларусі часоў Полацкага і Тураўскага княстваў	4			2	апытанне, прэзентацыя, тэсты
Тэма 8. Рукапісная кніга Вялікага Княства Літоўскага	4		2	4	групавыя абмеркаванні, тэст, падрыхтоўка эсэ
Тэма 9. Узнікненне і распаўсюджанне кнігадрукавання ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.)	4	4	2	4	дыскусіі, выкананне практычных заданняў
Тэма 10. Узнікненне беларускага кнігадрукавання. Дзейнасць Францыска Скарыны і яго кніжная спадчына	4		2	2	апытанне, напісанне эсэ
Тэма 11. Дзейнасць паслядоўнікаў Францыска Скарыны (XVI – першая палова XVII ст.)	2			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 12. Выдавецкая дзейнасць у Беларусі ў межах Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай (другая палова XVII–XVIII ст.)	4			2	апытанне, дыскусіі, напісанне эсэ
Тэма 13. Кніга і кніжная культура ў эпоху Асветніцтва	2	4		2	групавыя абмеркаванні, тэсты

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэма 14. Кніга і кніжная культура ў эпоху Новага часу (XIX – пачатак XX ст.)	2			2	апытанне, дыскусіі, напісанне эсэ
Тэма 15. Кніга Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі (канец XVIII – пачатак XX ст.)	2			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 16. Кніга ў эпоху Навейшага часу (першая палова XX ст.)	2			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 17. Кніга Беларусі ў 1918–1991 гг.	2			2	групавыя абмеркаванні, тэсты
Тэма 18. Сусветная і беларуская кніга найноўшага часу (другая палова XX – пачатак XXI ст.)	2		2	4	апытанне, дыскусіі, напісанне эсэ
Раздзел II. Сучасная кніжная культура					
Тэма 19. Міждысцыплінарныя падыходы да даследавання сучаснай кніжнай культуры	2				групавыя абмеркаванні
Тэма 20. Кніга і кніжная культура ў кантэксце сусветных культурных працэсаў	2		2	2	праблемныя заданні, дыскусіі
Тэма 21. Феномен кнігі і кніжнай культуры ў постмадэрнізму	2			2	праблемныя заданні, дыскусіі
Тэма 22. Беларуская кніга ў новай культурнай сітуацыі	2			2	праблемныя заданні, дыскусіі
Тэма 23. Беларуская кніга ў сучасным літаратурным і выдавецкім працэсе. Кніжны гандаль	4		2	2	творчыя і праблемна-даследчыя заданні
Тэма 24. Дызайн кнігі	4		2	2	творчыя заданні, прэзентацыі, эсэ
Тэма 25. Новыя фарматы кніг	2	2		2	творчыя заданні, прэзентацыі
Тэма 26. Лічбавае чытанне	4		2	2	дыскусіі, практычныя заданні
Тэма 27. Лічбавае кнігавыданне	4	2		2	дыскусіі, практычныя заданні
Тэма 28. Сучасныя кніжныя сервісы	4	2		4	дыскусіі, практычныя заданні
Тэма 29. Кніжная, інфармацыйная і медыйная культуры: стратэгіі ўзаемадзеяння	4			4	групавыя абмеркаванні
Тэма 30. Кніга як аб'ект сучаснага мастацтва	4			6	творчыя і праблемна-даследчыя заданні, эсэ
Тэма 31. Рэклама і прамоцыя кнігі	4	2	2	18	дыскусіі, практычныя заданні
Усяго 130 гадз.	**94**	**16**	**20**	**90**	

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ (ДЛЯ СТУДЭНТАЎ ЗАВОЧНАГА НАВУЧАННЯ)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі
1	Уводзіны	1		
Раздзел І. Гісторыя кнігі і кніжнай культуры				
2	Тэма 1. Гісторыя кнігі як састаўная частка кнігазнаўства. Кніга і яе элементы	1		
3	Тэма 2. Узнікненне і развіццё пісьма			
4	Тэма 3. Кніга Старажытнага Усходу			
5	Тэма 4. Кніга ў антычным грамадстве			
6	Тэма 5. Кніга ў эпоху Сярэднявечча			
7	Тэма 6. Кніга на тэрыторыі Усходняй Еўропы і Старажытнай Русі			
8	Тэма 7. Кніга Беларусі часоў Полацкага і Тураўскага княстваў			
9	Тэма 8. Рукапісная кніга Вялікага Княства Літоўскага	2		
10	Тэма 9. Узнікненне і распаўсюджанне кнігадрукавання ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.)	2		2
11	Тэма 10. Узнікненне беларускага кнігадрукавання. Дзейнасць Францыска Скарыны і яго кніжная спадчына			
12	Тэма 11. Дзейнасць паслядоўнікаў Францыска Скарыны (XVI – першая палова XVII ст.)			
13	Тэма 12. Выдавецкая дзейнасць у Беларусі ў межах Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай (другая палова XVII–XVIII ст.)	2		
14	Тэма 13. Кніга і кніжная культура ў эпоху Асветніцтва			
15	Тэма 14. Кніга і кніжная культура ў эпоху Новага часу (XIX – пачатак XX ст.)			
16	Тэма 15. Кніга Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі (канец XVIII – пачатак XX ст.)			
17	Тэма 16. Кніга ў эпоху Навейшага часу (першая палова			

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі
	XX ст.)			
18	Тэма 17. Кніга Беларусі ў 1918–1991 гг.			
19	Тэма 18. Сусветная і беларуская кніга найноўшага часу (другая палова XX – пачатак XXI ст.)	2		
Раздзел II. Сучасная кніжная культура				
20	Тэма 19. Міждысцыплінарныя падыходы да даследавання сучаснай кніжнай культуры			
21	Тэма 20. Кніга і кніжная культура ў кантэксце сусветных культурных працэсаў			
22	Тэма 21. Феномен кнігі і кніжнай культуры ў постмадэрнізму			
23	Тэма 22. Беларуская кніга ў новай культурнай сітуацыі			
24	Тэма 23. Беларуская кніга ў сучасным літаратурным і выдавецкім працэсе. Кніжны гандаль	2		
25	Тэма 24. Дызайн кнігі			
26	Тэма 25. Новыя фарматы кніг			
27	Тэма 26. Лічбавае чытанне			
28	Тэма 27. Лічбавае кнігавыданне			
29	Тэма 28. Сучасныя кніжныя сервісы			
30	Тэма 29. Кніжная, інфармацыйная і медыйная культуры: стратэгіі ўзаемадзеяння			
31	Тэма 30. Кніга як аб’ект сучаснага мастацтва			
32	Тэма 31. Рэклама і прамоцыя кнігі	2		
	Усяго 16 гадз.	**14**		**2**

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

МАТЭРЫЯЛЫ ДА СЕМІНАРСКІХ ЗАНЯТКАЎ

Семінар № 1

Тэма: “Эвалюцыя пісьма і пісьменства”, 2 гадзіны

1. Узнікненне пісьма і яго развіццё. Асноўныя стадыі і тыпы пісьма.
2. Старажытнаславянскае і царкоўнаславянскае пісьмо.
3. Кірыл і Мяфодзій – пачынальнікі славянскай пісьменнасці.
4. Узнікненне і распаўсюджанне пісьма на тэрыторыі Беларусі.

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Владимиров, Л. И. Всеобщая история книги / Л. И. Владимиров. – Москва : Книга, 1998. – С. 8–90.

2. Вылчев, Н. Кирилл и Мефодий – основоположники славянской письменности / Н. Вылчев // Кірыла-Мяфодзіеўскія навуковыя чытанні, прысвечаныя міжнароднаму дню Славянскага пісьменства і культуры : матэрыялы [першых] чытанняў. – Мінск : БУК, 1998. – С. 3–9.

3. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 29–49.

4. Доўнар, Л. І. Гісторыя кнігі : вучэб. дапам. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун- культуры і мастацтваў. – Мінск : БДУКМ, 2012. – С. 18–22.

5. Зайкоўскі, Э. Калі на Беларусі з’явілася пісьмо? / Эдвард Зайкоўскі // Спадчына. – 1992. – № 2. – С. 13–17. – Таксама: Arche. – 2013. – URL: http://krytyka.by/by/page/science/filialogia-navuka/11482

6. Книга : энциклопедия. – Москва : БРЭ, 1999. – 800 с. – Са зместу: Письменность – С. 487 ; Письмо – С. 487–492.

5. Павленко, Н. А. История письма / Н. А. Павленко. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Высш. школа, 1987. – С. 239.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

6. Шомракова, И. А. Всеобщая история книги : учеб. пособие / И. А. Шомракова, И. Е. Баренбаум. – Санкт-Петарбург : Профессия, 2005. – С. 7–37.

Семінар № 2

Тэма: “Гісторыя рукапіснай кнігі: разнастайнасць формы і зместу”, 2 гадзіны

1. Паняцце і этымалогія слова “кніга”.
2. Характарыстыка асноўных элементаў кнігі.
3. Першыя рукапісныя кнігі. Асаблівасці формы і зместу.
   3.1. Кніга народаў Старажытнага Усходу.
   3.2. Рукапісная кніга Сярэднявечча.
4. Рукапісная спадчына Беларусі X – XIII стст.
   4.1. Старажытныя рукапісныя кніжныя помнікі.
   4.2. Кірыла Тураўскі, Ефрасіння Полацкая і кніга.
5. Кніжная спадчына Беларусі XIV – XVIII стст.
   5.1. Асноўныя тыпы рукапісных кніг, іх моўная разнастайнасць.
   5.2. Мастацтва афармлення рукапіснай кнігі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Баренбаум, И. Е. К вопросу об универсальности понятия «книга» / И. Е. Баренбаум // Книга. Исслед. и материалы. – Москва, 1977. – Сб. 34. – С. 5–13.

2. Баренбаум, И. Е. Книга и её элементы / И. Е. Баренбаум. – Санкт-Петербург : СПбГАК, 1996. – 52 с. : ил.

3. Баренбаум, И. Е. Книга и ее элементы [Электронный ресурс] : учеб. пособие по курсу “Книговедение и история книги”/ И. Е. Баренбаум ; СПбГАК. – Санкт-Петербург : СПбГАК, 1996 (Санкт-Петербург : ИнфоКомм, 2013). – URL: http://elibrary.spbguki.ru/747453/details .

4. Доўнар, Л. І. Гісторыя кнігі : вучэб. дапам. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун- культуры і мастацтваў. – Мінск : БДУКМ, 2012. – С. 7–12, 22–52.

5. Книга : энциклопедия. – Москва : БРЭ, 1999. – 800 с. – Са зместу: Рукописная книга. – С. 544–566.

6. Мельнікаў, А. З неапублікаванай спадчыны : манаграфіі, артыкулы, вершы, матэрыялы навуковай канферэнцыі, успаміны сучаснікаў / А. Мельнікаў. – Мінск : Чатыры чвэрці, 2005. – 590 с. – Са зместу: Еўфрасіння Полацкая. – С. 14–315; Свяціцель Кірыл, епіскап Тураўскі. – С. 316–380.

7. Мигонь, К. Наука о книге. Очерк проблематики : пер. с польск. / К. Мигонь. – Москва : Книга, 1991. – 198 с.

8. Немировский, Е. Л. Книга // Книга : энциклопедия. – Москва : БРЭ, 1999. – С. 299.

9. Нікалаеў, М. В. Кніжная культура Вялікага Княства Літоўскага / М. В. Нікалаеў. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2009. – 423 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі : у 2 т. ; т. 1).

10. Сукиасян, Э. Элементы книги, или что у книги как называется / Э. Сукиасян // Библиотека. – 2006. – № 10. – С. 43–45.

11. Шомракова, И А. Всеобщая история книги / И. А. Шомракова, И. Е. Баренбаум ; науч. ред. Г. В. Михеева ; СПбГУКИ. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 7–37

Семінар № 3

Тэма: "Гісторыя вынаходніцтва і распаўсюджання кнігадрукавання", 4 гадзіны

1. Узнікненне кнігадрукавання на Ўсходзе (Кітай, Карэя, Японія).
2. Эпоха Адраджэння і распаўсюджанне кнігадрукавання ў Еўропе. Вынаходніцтва І. Гутэнберга і дзейнасць першадрукароў.
3. Інкунабулы і палеатыпы: азначэнне паняццяў.
4. Узнікненне славянскага кнігадрукавання. Пачатак беларускага кнігавыдання. Ф.Скарына і яго паслядоўнікі (С. Будны, І. Фёдараў, П. Мсціславец, В. Цяпінскі).

4.1. Дзейнасць буйнейшых друкарняў Беларусі другой паловы XVI – XVIII ст.

4.2. Узнікненне перыядычнага друку.

4.3. Мастацтва беларускіх старадрукаў XVI – XVIII стст.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Аронов, В. Эльзевиры / В. Аронов. – Москва : Книга, 1975. – 83 с. : ил.

2. Бярозкіна, Н. Ю. Гісторыя кнігадрукавання Беларусі (XVI – пач. XX ст.) / Н.Ю. Бярозкіна. – 2-е выд. – Мінск : Беларуская навука, 2000. – С. 12–76.

3. Владимиров, Л. И. Всеобщая история книги / Л. И. Владимиров. – Москва : Книга, 1998. – С. 92–130, 200–221, 236–281.

4. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 87–135.

5. Доўнар, Л. І. Гісторыя кнігі : вучэб. дапам. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун- культуры і мастацтваў. – Мінск : БДУКМ, 2012. – С. 53-89.

6. Книга : энциклопедия. – Москва : БРЭ, 1999. – 800 с. – Са зместу: Анонимная типография. – С. 36 ; Гутенберг И. – С. 185–186 ; Инкунабулы. – С. 246–248 ; Кириловское книгопечатание. – С. 286–288 ; Китай. – С. 290 ; Книгопечатание. – С. 316–318 ; Мстиславец П. – С. 428–429; Палеотипы. – С. 467–468 ; Фёдоров И. – С. 665–667 ; Япония. – С. 744.

7. Лазурский, В. В. Альд и альдины / В. В. Лазурский. – Москва : Книга, 1977. – 141 с.

8. Нікалаеў, М. Кніжная культура Вялікага Княства Літоўскага. – Мінск : БелЭн, 2009. – 424 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі: у 2 т. ; т. 1).

9. Шомракова, И. А. Всеобщая история книги : учеб. пособие / И. А. Шомракова, И. Е. Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 38–87.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Семінар № 4

Тэма: “ Сучасны стан і перспектывы развіцця кнігавыдання”,
2 гадзіны

1. Асноўныя тэндэнцыі развіцця сусветнага кнігавыдання ў XX–XXI стст.
2. Этапы фаміравання новай сістэмы кнігавыдання ў Рэспубліцы Беларусь.
    2.1. Дзейнасць дзяржаўных выдавецтваў.

2.2 Дзейнасць недзяржаўных выдавецка-паліграфічных кампаній, прыватных выдавецтваў.

2.3. Выдавецкая дзейнасць беларускай эміграцыі.

3. Мастацтва кнігі сучаснай Беларусі: конкурс "Мастацтва кнігі", Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш, Дзень беларускага пісьменства і друку.

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Баразна, М. Р. Мастацтва кнігі Беларусі XX стагоддзя / М. Р. Баразна. – Мінск : Беларусь, 2007. – 239 с. : іл.

2. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 433–458.

3. Доўнар, Л. І. Гісторыя кнігі : вучэб. дапам. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун- культуры і мастацтваў. – Мінск : БДУКМ, 2012. – С. 133-210.

4. Доўнар, Л. І. Кнігавыданне / Л. І. Доўнар // Памяць : Мінск : гісторыка-дакументальныя хронікі гарадоў і раёнаў Беларусі : [у 5 кн.]. – Мінск : БелЭн, 2007. – Кн. 5, ч.2. – С. 437–455. – Тое самае: Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры : зб. навук. арт. – Мінск : БДУКМ, 2008. – Вып. 2. – С. 188–219.

5. История книги / под ред. А. А. Говорова, Т. Г. Куприяновой. – Москва : Светотон, 2001. – С. 88–99, 370–384.

6. Книга : энциклопедия. – Москва : БРЭ, 1999. – 800 с. – С. 44–45; С. 228–232; С. 406, 229, 262; С. 190, 407, 716; С. 200; С. 429–430; С. 519.

7. Кніжнасць новай Беларусі XIX–XXI стст. / М. В. Нікалаеў, Л. І. Доўнар, М. А. Лукоўская, Р. С. Матульскі. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2011. – 436 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі : у 2 т. ; т. 2).

8. Шомракова, И. А. Всеобщая история книги : учеб. пособие / И. А. Шомракова, И. Е. Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 238–242.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Семінар № 5

Тэма: “Кніжная культура ў кантэксце сусветных культурных працэсаў”, 2 гадзіны

1. Сутнасныя характарыстыкі кніжнай культуры і падыходы да яе вызначэння
2. Кніга, кіно, тэлебачанне і інтэрнэт у сістэме сродкаў сацыяльных камунікацый: спецыфіка ўспрымання і ўплыў на аўдыторыю
3. Феномен кнігі і кніжнай культуры ў постмадэрнізму
4. Трансфармацыя мадэлі камунікацыі “аўтар-тэкст-чытач” у сучаснай кніжнай культуры
5. Вобразы кнігі і бібліятэкі ў постмадэрнісцкай літаратуры

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Вайцехович, Н.Ю. Трансформация коммуникационной модели "автор - текст - читатель" в современной учебной книге / Н.Ю, Вайцехович // Современные проблемы книжной культуры: основные тенденции и перспективы развития : материалы XII Белорусско-Российского научного семинара-конференции: к 95-летию Центральной научной библиотеки имени Якуба Коласа ; составители: Л.А. Авгуль, Н.В. Вдовина. – 2020. – С. 71-77.
2. Костова, Э. Историк : роман / Элизабет Костова. - Москва : АСТ, 2005. - 701 с. - (Интеллектуальный детектив)
3. Костюк, К. Н. Книга в новой медийной среде / К. Н. Костюк. – Москва : Директ-Медиа, 2015. – 432 с. (ЭБС «Университетская библиотека онлайн»).
4. Ластоўскі, В. Лабірынты: выбраныя творы / Вацлаў Ластоўскі. - Мінск : Попурри, 2015. - 173 с. - (Мая беларуская кніга)
5. Лютов, С. Н. Книжная культура в многообразии понятий и исследовательских подходов / С. Н. Лютов // Вестник культуры и искусств. – 2017. – № 4 (52). – С. 9–16.
6. Маклюэн, Г. М. Понимание медиа: Внешние расширения человека / Г. М. Маклюэн. – Москва: Кучково поле, 2011. – С. 5–26.
7. Можейко, М. А. Постмодернистское переосмысление феномена книги: внегутенберговское бытие книжной культуры / М. А. Можейко // СМИ и современная культура : сборник научных трудов : к 90-летию заслуженного деятеля науки Республики Беларусь, доктора филологических

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

навук, профессора Ефросиньи Леонидовны Бондаревой / Белорусский государственный университет. – Минск, 2012. – С. 377-403.

8. Эко, У. Имя розы : роман / Умберто Эко. – Москва: Астрель, Corpus, 2011. – 670 с.

Семінар № 6

*Тэма: "*Беларускія выдавецтвы і кнігарні*",*
семінар-даследаванне, 2 гадзіны

1. Асноўныя літаратурна-мастацкія выданні і выдавецкія праекты канца XX–пачатку XXI ст.ст.
2. Спецыфіка кніжнага рынку і яго асноўныя сегменты.
3. Лепшыя беларускія кнігарні: фарматы, спецыялізацыя, асартымент, праекты.
4. Сеткавыя беларускія кнігарні.
5. Кніжныя анлайн-праекты.

Методыка правядзення заняткаў:

- карыстаючыся канспектам па курсу, студэнты праводзяць міні-даследаванне па абранай тэме, вызначаюць найбольш значныя кніжныя праекты/дзяржаўныя і прыватныя выдавецтвы/кнігарні/кніжныя анлайн-праекты і характарызуюць іх;
- па выніках праведзенага даследавання рыхтуецца электронная прэзентацыя з галоўнымі тэзісамі па тэме і падабраным ілюстратыўным матэрыялам;
- студэнты выступаюць на занятках з вусным дакладам па тэме і паказам слайдаў прэзентацыі.

Семінар № 7

Тэма: "Дызайн кнігі", 2 гадзіны

1. Паняцце і спецыфіка кніжнага дызайну.
2. Патрабаванні да знешняга і ўнутранага афармлення кнігі.
3. Этапы афармлення кнігі.
4. Дызайн кнігі ў залежнасці ад тэматыкі.
5. Віды кніжных ілюстрацый.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

6. Актуальныя трэнды ў вёрстцы і дызайне кніг.
7. Славутыя беларускія мастакі-графікі.

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Баразна, М.Р. Кніжная графіка Беларусі ХХ стагоддзя = Book graphics of Belarus of the 20th century : вучэбны дапаможнік. – Выд. 2-е, папр. – Мінск : [Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў], 2020. – 147 с.
2. Васюк, Т. І. Дызайн кнігі : [творчасць сучасных беларускіх мастакоў-графікаў] / Васюк Тамара Іванаўна // Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры : зборнік навуковых артыкулаў : [у 2 ч.] / Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў. - Мінск, 2006. - Ч. 2. - С. 26-29.
3. Верстка и дизайн книги: весь процесс от а до я [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://bukivedi.com/blog/verstka-i-dizayn-knigi/.
4. Водчиц, С. С. Книжный дизайн: теория пропорций: учебное пособие для студентов высших учебных заведений, обучающихся по специальности 071002 Графика / С. С. Водчиц. - Москва : Издательство МГТУ, 2011. - 558 с. – С. 195–266.
5. Герчук, Ю.Я. История графики и искусства книги : учебное пособие для студентов высших учебных заведений / Ю.Я. Герчук. - Москва : Аспект Пресс, 2000. - 317 с. – С. 282-311.
6. Иллюстрация детской книги : учебное пособие : / авт.-сост. И. Г. Фоменко, И. Ф. Заманова ; Белгородский государственный институт искусств и культуры. – Белгород : Белгородский государственный институт искусств и культуры, 2019. – 64 с. (ЭБС «Университетская библиотека онлайн»).
7. Келейников, И. Дизайн книги: от слов к делу / Иннокентий Келейников. - Москва : РИП-холдинг, 2014. - 299 с.– С. 27–55.
8. Книжный дизайн, или оформление книги: современные тренды [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://bukivedi.com/blog/knizhnyy-dizayn/.
9. Риверз, Ш. Book art. Лучший дизайн книг [Изоматериал] / Шарлотта Риверз. - Москва : РИП-холдинг, 2007. - 160 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Семінар № 7

Тэма: “ Лічбавае чытанне”, 2 гадзіны

1. Паняцце лічбавага чытання.
2. Параўнальныя даследаванні лічбавага і аналагавага чытання.
3. Сучасныя практыкі медыйнага і сеткавага чытання.
4. Працэсы лічбавага чытання: навігацыя, ацэнка, інтэграцыя.
5. Стратэгіі лічбавага чытання: скімінг, сканаванне, мультымадальнае чытанне.
6. Навыкі паглыбленага ўстойлівага чытання і іх фарміраванне ў лічбавую эпоху.
7. Эфектыўныя стратэгіі падтрымкі чытання.

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Воробьева, Т.Л. Трансформация модели чтения в цифровой культуре / Т.Л. Воробьева Т.Л. // Текст. Книга. Книгоиздание. – 2021. – № 27. – С. 126-138.

2. Демин, В. П. Цифровое чтение и проблемы книжной культуры / В. П. Демин // Современные проблемы книжной культуры: основные тенденции и перспективы развития : материалы IX Международного научного семинара, Москва, 24-25 октября 2018 г. : в 2 ч. / Национальная академия наук Беларуси [и др.]. – Москва, 2018. – Ч. 1. – С. 135–138.

3. Захаренко, М.П. Чтение и библиотека в жизни цифрового поколения / М.П. Захаренко // Университетская книга. – 2019. – № 7. – С. 46-49.

4. Книга и чтение в цифровую эпоху // Университетская книга. – 2021. – № 7. – С. 38-44.

5. Ковалевская, Н.И.Цифровое чтение: формирование нового типа читателя / Н.И. Ковалевская // Труды БГТУ. Серия 4: Принт- и медиатехнологии. – 2022. – № 1 (255). – С. 159-165.

6. Мелентьева, Ю.П. Цифровое чтение как понятие и реальное явление / Ю.П. Мелентьева // Книга. Исследования и материалы. – 2019. – № 1. – С. 171-173.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

7. Трансформация процесса чтения в цифровую эпоху: основные тенденции / Гильманова А.А., Благовещенская А.А., Маклакова Н.В., Захарова Н.А. // European Social Science Journal. – 2018. – № 4. – С. 278-282.

Семінар № 8

Тэма: “Рэклама і прамоцыя кнігі”, 2 гадзіны

1. Спецыфіка кніжнай рэкламы
2. Знешнія і ўнутраныя элементы рэкламавання кнігі
3. Сучасныя формы рэкламавання кнігі
4. Прэзентацыя кнігі як тып мерапрыемства
5. Віды сучасных кніжных выстаў
6. Рэклама і прамоцыя кніг у сеткавым асяроддзі
7. Комплексныя формы прамоцыі кніг і чытання: кніжныя фестывалі, акцыі і івэнты ў Беларусі

Літаратура для падрыхтоўкі

1. Агеева, Г.М. Литблоги и подкасты как форматы книжного медиабытия / Г.М. Агеева // Библиосфера. – 2020. – № 1. – С. 102-107.

2. Аромштам, М. Как создать жизнь вокруг книги / М. Аромштам Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.papmambook.ru/articles/1032/.

3. Аскарова, В.Я. Современная библиотека – организатор чтения в мультимедийном пространстве / В.Я. Аскарова // Библиосфера. – 2020. – № 1. – С. 73-82.

4. Где и как провести презентацию книги [электронный ресурс]. – Режим доступа: https://pikapo.ru/401437-gde-provesti-prezentatsiju-svoej-knigi-i-kak-pravilno-podgotovit-premjeru-izdanija.

5. Новые тенденции в выставочной деятельности библиотек: консультация [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://emankniga.ru/?p=13167.

6. Продвижение книги и чтения в библиотеке: опыт и инновации электронный ресурс]. – Режим доступа : http://mssh1.ru/wp-content/uploads/2021/09/prodvizhenie-knigi-i-chteniya-v-biblioteke.pdf.

7. Современные тенденции рекламы в книжной торговле [Электронный ресурс]. – Режим доступа:

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

https://mediana.by/rubriki/issledovaniya/928-sovremennye-tendentsii-reklamy-v-knizhnoj-torgovle.html.

8. Шевченко, Д.О. Буктрейлеры как способ продвижения книги / Д. О. Шевченко, Е. Н. Туголукова // Новые медиа для современной молодежи: сборник научных статей по материалам II Международной научно-практической конференции. / Санкт-Петербургский государственный университет промышленных технологий и дизайна; под редакцией Л. Е. Виноградова . – Санкт-Петербург, 2018. – С. 84-88.

9. Ярова, И. В. Формы рекламирования книги / И. В. Ярова // Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 2: Языкознание. – 2010. – Т. 2, № 1-11. – С. 200-204. – Режим доступа : https://www.proquest.com/openview/43fcfac53341b6480e26cb3b1148ac75/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2049707

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Метадычныя парады да семінарскіх заняткаў

У працэсе семінарскіх заняткаў замацоўваюцца веды, атрыманыя на лекцыях, і набываюцца практычныя навыкі іх выкарыстання. Заняткі ў форме гутаркі, дыскусіі, абмеркавання дакладаў, электронных прэзентацый, даследчых міні-праектаў дапамагаюць глыбей зразумець сутнасць гісторыі кнігі ў развіцці грамадства, яго культуры, навукі.

Студэнты рыхтуюцца па пытаннях семінарскага занятку, выкарыстоўваючы рэкамендаваную літаратуру або любыя рэлевантныя крыніцы. Дыскусіі і дзелавыя гульні дазваляюць зрабіць працэс навучання індывідуальна арыентаваным, дапамагаюць студэнтам больш эфектыўна ўспрымаць інфармацыю, лягчэй засвойваць пройдзены матэрыял.

Дзелавыя гульні па курсу “Гісторыя кнігі і кніжная культура” мэтазгодна праводзіць у разнастайных формах: праз пазнанне асабістага ўкладу таго ці іншага кнігазнаўцы ў развіццё навукі пра кнігу; праз параўнанне тых ці іншых з’яў, у ходзе якіх вывучаюцца канкрэтныя матэрыялы і гістарычныя факты эвалюцыі кніжнай справы. Самастойная ацэнка сітуацыі, пошук шляхоў вырашэння пастаўленых пытанняў дапаможа студэнтам выкарыстоўваць засвоеныя веды ў сваёй камунікацыйнай дзейнасці, адчуваць гонар і адказнасць за сваю прафесію.

Падрыхтоўка прэзентацыі з’яўляецца самастойнай работай, у якой студэнт павінен праявіць уменне аналізаваць, вылучаць галоўнае, абагульняць і прадстаўляць у сціслай форме асноўныя вынікі па тэкставых крыніцах абранай тэмы, а таксама паказаць уменне падабраць ілюстрацыйны матэрыял і аформіць яго. Спіс выкарыстаных крыніц неабходна таксама абавязкова размясціць у на асобным слайдзе.

Пры адсутнасці студэнта на занятку, тэма павінна быць адпрацавана.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

РАБОЧЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ ДА ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ

Практычная работа № 1

па тэме **“Кнігадрукаванне ў эпоху Адраджэння і Асветніцтва”,** 8 гадзін

Мэта – засвоіць асноўныя этапы развіцця кнігадрукавання, веды аб буйнейшых выдаўцах і кніжных помніках пэўнага перыяду, набыць навыкі аналізу кніжных помнікаў і культурна-гістарычнага кантэксту, у якім яны ствараліся.

Тып практычнай работы: індывідуальная.

Заданне і методыка выканання:

1. Выбраць гістарычны перыяд развіцця кнігадрукавання і падрыхтаваць электронную прэзентацыю, карыстаючыся прапанаванымі крыніцамі, на выбар:
   - Па асобнай краіне;
   - Па пэўным выдаўцу;
   - Па асобных кніжных помніках.
2. Прэзентацыя павінна ўключаць: 1) гістарычны кантэкст развіцця кніжнай культуры; 2) кнігазнаўчае апісанне кніжных помнікаў (характарыстыка зместу і формы, элементаў кнігі, мастацва кнігі, разуменне мастацкага кантэксту праз візуальны матэрыял); 3) біяграфічныя гісторыі выдаўцоў; 4) спіс літаратуры (не менш за 5 назваў); 5) старанна падабраны илюстратыщны матэрыял.
3. Падрыхтаваць вуснае паведамленне па абранай тэме.
4. Абмеркаванне ў групе вынікаў практычнай работы.

Змест справаздачы па рабоце: прэзентацыя і вуснае абгрунтаванне.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Літаратура для падрыхтоўкі

УЗНІКНЕННЕ І РАСПАЎСЮДЖАННЕ КНІГАДРУКАВАННЯ Ў ЭПОХУ АДРАДЖЭННЯ.

1. Аронов, В. Эльзевиры / В. Аронов. – Москва : Книга, 1975. – 83 с.

2. Бярозкіна, Н. Ю. Гісторыя кнігадрукавання Беларусі (XVI – пач. XX ст.) / Н.Ю. Бярозкіна. – 2-е выд. – Мінск : Беларуская навука, 2000. – С. 12–76.

3. Владимиров, Л. И. Всеобщая история книги / Л. И. Владимиров. – Москва : Книга, 1998. – С. 92–130, 200–221, 236–281.

4. Владимиров, Л. И. Литовец Джон Леттоу – лондонский книгопечатник / Л. В. Владимиров // Книга. Исслед. и материалы. – Москва, 1973. – Сб. 26 – С.183–190.

5. Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн, 2005. – Т. 1. – С. 58–66, 111–119, 120–123, 124–129, 143–145, 147–149, 152–166.

6. Галенчанка, Г. Брацкае кнігадрукаванне / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн, 2005. – Т. 1. – С. 343–346.

7. Галенчанка, Г. Праблемныя дакументы Скарыніяны ў кантэсце рэальнай крытыкі / Г. Галенчанка // 480 год беларускага кнігадрукавання : матэрыялы Трэціх Скарынаўскіх чытанняў. – Мінск : Беларуская навука, 1998. – С. 9–20. (Беларусіка=Albaruthenica ; кн. 9).

8. Галенчанка, Г. Я. Францыск Скарына – беларускі і ўсходне-славянскі першадрукар / Г. Я. Галенчанка. – Мінск : Навука і тэхніка, 1993. – 280с.

9. Голенченко, Г. Я. Симон Будный: Книгоиздательская деятельность в Белоруссии / Г. Я. Голенченко // Из истории книги, библиотечного дела и библиографии в Белоруссии. – Минск : ФБАН БССР, 1970. – С. 168–193.

10. Доўнар, Л. І. Выдавецкая справа / Л. І. Доўнар // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. – Мінск : БелЭн, 2004. – Т. 18, кн.2 : Рэспубліка Беларусь. – С. 428–436.

11. Доўнар, Л. І. Гісторыя кнігі : вучэб. дапам. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун- культуры і мастацтваў. – Мінск : БДУКМ, 2012. – С. 53-63

12. Зернова, А. С. Типография Мамоничей в Вильне (XVII век) / А. С. Зернова // Книга. Исслед. и материалы. – Москва, 1959. – Сб. 1. – С.167–223.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

13. История книги / под ред. А. А. Говорова, Т. Г. Куприяновой. – Москва : Светотон, 2001. – С. 55–73.

14. Клімаў, І. П. Выданне В. Цяпінскага і яго друкарня / І. П. Клімаў // Здабыткі. Дакум. помнікі на Беларусі. – Мінск, 2001. – Вып. 4. – С. 74–88.

15. Книга : энциклопедия. – Москва : БРЭ, 1999. – 800 с. – Са зместу: Анонимная типография. – С. 36 ; Гутенберг И. – С. 185–186 ; Инкунабулы. – С. 246–248 ; Кириловское книгопечатание. – С. 286–288 ; Китай. – С. 290 ; Книгопечатание. – С. 316-318 ; Мстиславец П. – С. 428-429; Палеотипы. – С. 467–468 ; Фёдоров И. – С. 665–667 ; Япония. – С. 744.

16. Лабынцаў Ю. Пачатае Скарынам. Беларуская друкаваная літаратура эпохі Рэнесансу / Ю. Лабынцаў ; пер. з рускамоўн. арыг. С. Шупы. – Мінск : Маст. літ., 1990. – 333 с. : іл.

17. Лазурский, В. В. Альд и альдины / В. В. Лазурский. – Москва : Книга, 1977. – 141 с.

18. Немировский, Е. Л. Возникновение славянского книгопечатания / Е. Л. Немировский. – Москва : Наука, 2003. – 534 с. : ил. – (История славянского кирилловского книгопечатания XV – начало XVII в. ; [т.] 1).

19. Немировский, Е. Л. Изобретение Иоганна Гутенберга. Из истории книгопечатания. Технические аспекты / Е. Л. Немировский. – Москва : Наука, 2000. – С. 11–221.

20. Немировский, Е. Л. Книгопечатание / Е. Л. Немировский // Книговедение : энциклопедический словарь. – Москва : Сов. энцикл., 1982. – С. 262–264.

21. Немировский, Е. Л. Начало славянского книгопечатания / Е. Л. Немировский. – Москва : Книга, 1971. – С. 76–172, 173–216.

22. Немировский, Е. Л. Начало славянского книгопечатания кирилловским шрифтом / Е. Л. Немировский // Книга. Исслед. и материалы. – Москва, 1991. – Сб. 63. – С. 52–71.

23. Нікалаеў, М. Кніжная культура Вялікага Княства Літоўскага. – Мінск : БелЭн, 2009. – 424 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі: у 2 т. ; т. 1).

24. Самайлюк, Т. А. Выдавецкая дзейнасць ордэна езуітаў у Вялікім княстве Літоўскім XVIII ст. Полацкая друкарня езуіцкай акадэміі (1787–1820) / Т. А. Самойлюк // Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры : зб. навук. арт. : у 2 ч. / Бел. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск, 2006. – Ч. 1. – С. 114–121.

25. Шматаў, В. Ф. Мастацтва беларускіх старадрукаў XVI–XVIII стст. / В. Ф. Шматаў. – Мінск : Тэхналогія, 2000. – 132 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

26. Шомракова, И. А. Всеобщая история книги : учеб. пособие / И. А. Шомракова, И. Е. Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 38–87.

КНІГА Ў ЭПОХУ АСВЕТНІЦТВА

1. Бажэнава, В. Ляйбовіч Гірш / Вольга Бажэнава // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 235.

2. Батвіннік, М. Астрожская друкарня / Марат Батвіннік // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 260.

3. Беларуская станковая станковая графіка / аўтар-складальнік В.Ф. Шматаў. – Мінск : Беларусь, 1978. – С. 5–6.

4. Галенчанка, Г. Ашмянская друкарня / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 268.

5. Галенчанка, Г. Берасцейскія друкарні / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 323.

6. Галенчанка, Г. Брацкае кнігадрукаванне / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 343–344.

7. Галенчанка, Г. Віленская друкарня Мамонічаў / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 415.

8. Галенчанка, Г. Гарабурда Васіль / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 494.

9. Галенчанка, Г. Еўінская друкарня / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 619.

10. Галенчанка, Г. Заблудаўская друкарня / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 637.

11. Галенчанка, Г. Кавячынскі Мацей / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 683.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

12. Галенчанка, Г. Крышкоўскі Лаўрэнцій / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 156

13. Галенчанка, Г. Мсціславец Пётр / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 320.

14. Галенчанка, Г. Нясвіжская друкарня / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 370.

15. Галенчанка, Г. Слонімская друкарня / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 585.

16. Галенчанка, Г. Супрасльская друкарня / Георгій Галенчанка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 643.

17. Ганчароў, М.І. Беларуская кніжная графіка / М.І. Ганчароў // Беларуская кніжная графіка. – Мінск : Беларусь, 1987. – С. 5.

18. Гісторыя беларускай літаратуры XI – XIX стагоддзяў : у 2 т. / НАН Беларусі , Ін-т літаратуры імя Я. Купалы. – 2-е выд. – Мінск : Бел. Навука, 2006. – Т. 1 : Даўняя літаратура, XI – першая палова XVIII стагоддзя. – С. 275–428.

19. Грыцкевіч, А. Агінскі Міхал Казімір / Анатоль Грыцкевіч // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 201.

20. Грыцкевіч, А. Слуцкая друкарня / Анатоль Грыцкевіч // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 592.

21. Іванова, Л. Карцан Ян / Людміла Іванова // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 62; Гісторыя беларускай літаратуры ..., с. 466–468.

22. Іванова, Л. Лоская друкарня / Людміла Іванова // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 218

23. Кейданская друкарня // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 81.

24. Кміта Пётр // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 111.

25. Лаўрык, Ю. Куцеінская друкарня / Юрась Лаўрык // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 172.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

26. Лаўрык, Ю. Любчанская друкарня / Юрась Лаўрык // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 230.

27. Мальдзіс, А.І. Календары, выдадзеныя ў Беларусі ў XVIII ст. / А.І. Мальдзіс // Книговедение в Белоруссии. – Минск, 1977. – С. 65–68.

28. Нікалаеў, М. Віленская базыльянская друкарня / Мікола Нікалаеў, Марыя Ткачэнка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 412–413.

29. Нікалаеў, М. Віленская акадэмічная друкарня / Мікола Нікалаеў, Марыя Ткачэнка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 410–411.

30. Нікалаеў, М. Віленская брацкая друкарня / Мікола Нікалаеў, Марыя Ткачэнка // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 413.

31. Пазднякоў, В. “Вядомосьці Гродзеньске” / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 471.

32. Пазднякоў, В. “Газэта Гродзеньска” / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 480.

33. Пазднякоў, В. “Газэты Віленьске” / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 481.

34. Пазднякоў, В. “Газэты Народова Віленьска” / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 480.

35. Пазднякоў, В. “Кур’ер Літэвскі” / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 169.

36. Пазднякоў, В. Базыльяне / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 279.

37. Пазднякоў, В. Віленская друкарня Зарэцкіх / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 414.

38. Пазднякоў, В. Віленская піярская друкарня / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 416;

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

39. Пазднякоў, В. Газета / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 480.

40. Пазднякоў, В. Дарагастайскія / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 578.

41. Пазднякоў, В. Магілёўская друкарня / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 246.

42. Пазднякоў, В. Мамонічы / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 268.

43. Пазднякоў, В. Пратасовіч Ян / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т.2. – С. 464; Гісторыя беларускай літаратуры ..., с. 468.

44. Пеиодическая печать // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 6 т.]. – Минск : БелЭн, 2005. – Т. 1. – С. 470.

45. Саверчанка, І. Aurea mediocritas. Кніжна-пісьмовая культура Беларусі: Адраджэнне і ранняе барока. – Мінск : Тэхналогія, 1998. – 319 с. : іл.

46. Саламевіч, Я. Календары / Янка Саламевіч // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 2. – С. 19.

47. Самойлюк, Т.А. Виленская типография базилиан / Т.А. Самойлюк // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 7 т.]. – Минск : БелЭн, 2005. – Т.2. – С. 665.

48. Самойлюк, Т.А. Виленская типография иезуитской академии / Т.А. Самойлюк // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 6 т.]. – Минск : БелЭн, 2005. – Т.2. – С. 666.

49. Самойлюк, Т.А. Виленская типография пиаров / Т.А. Самойлюк // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 7 т.]. – Минск : БелЭн, 2005. – Т.2. – С. 666.

50. Скрабоцкі, Я. “Авізы Гродзеньсе” / Яўген Скрабоцкі // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 200.

51. Шматаў, В. Віленская школа гравюры / Віктар Шматаў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2005. – Т. 1. – С. 418.

52. Шматаў, В.Ф. Мастацтва беларускіх старадрукаў, XVI–XVIII стст. / В.Ф. Шматаў. – Мінск : Тэхналогія, 2000. – 131 с. : іл.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Практычная работа № 2

па тэме **“Стварэнне кнігі на аснове Вікіпедыі”,** 2 гадзіны

Мэта – засвоіць асноўныя этапы работы са зместам электроннай кнігі, набыць навыкі работы з літаратурай навукова-папулярнага жанру і жанру нон-фікшн.

Тып практычнай работы: індывідуальная.

Заданне і методыка выканання:

1. Выбраць тэму кнігі, зыходзячы з асаблівасцей жанру (нон-фікшн або навукова-папулярны жанр), асаблівасцей адлюстравання і глыбіні раскрыцця тэмы ў Вікіпедыі;
2. Стварыце кнігу ў Вікіпедыі па наступнай методыцы:
   – наведайце старонку Вікіпедыі, якая вас цікавіць, з левага боку націсніце спасылку Стварыць кнігу ў раздзеле “Друк/экспарт”;
   – націсніце кнопку Пачаць стварэнне кнігі:

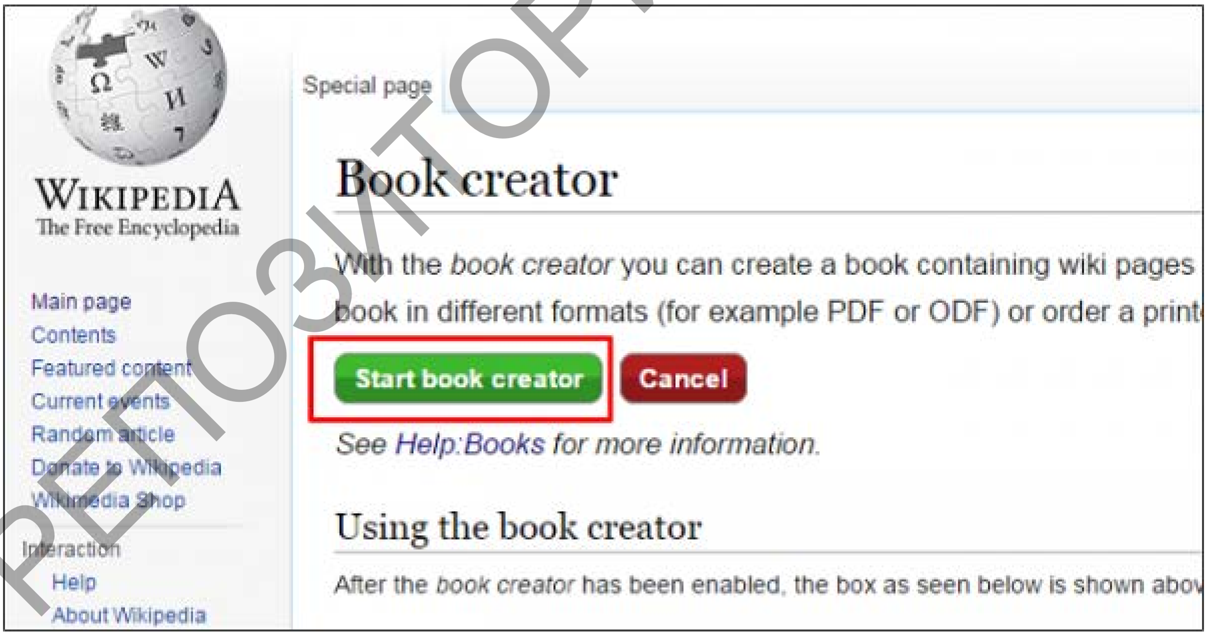

– ёсць два спосабы дадаць старонкі ў электронную кнігу. Адным са спосабаў з'яўляецца даданне бягучай старонкі Вікіпедыі ці старонак, якія прысутнічаюць на гэтай старонцы ў выглядзе спасылак. Каб дадаць пэўную старонку ў сваю электронную кнігу, націсніце спасылку Дадаць гэтую старонку ў сваю кнігу. Гэтая старонка дадаецца ў вашу электронную кнігу.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

– каб дадаць звязаную вікі-старонку ў сваю электронную кнігу, навядзіце паказальнік мышы на спасылку, і вам будзе паказана “Дадаць звязаную вікі-старонку ў сваю кнігу”. Націсніце на гэтую спасылку, і гэтая старонка таксама дадасца ў вашу электронную кнігу;

– акрамя выбару асобных старонак Вікіпедыі, ёсць магчымасць прагляду старонак, якія падыходзяць для вашай тэмы. Націсніце на спасылку Прапанаваныя старонкі, і на ёй адлюструюцца спасылкі на вікі-старонкі, прыдатныя для вашай электроннай кнігі;
– каб дадаць прапанаваныя старонкі вікі ў сваю электронную кнігу, націсніце зялёную кнопку “плюс” побач са звязанай старонкай. Гэта дае паведамленне, паколькі старонка была дададзеная ў вашу кнігу, і вы нават можаце адмяніць дзеянне па выдаленні дабаўленай старонкі з электроннай кнігі;
– стварыце структуру электроннай кнігі, пераўпарадкоўваючы дададзеныя старонкі, ствараючы раздзелы і пераўпарадкоўваючы іх і інш.;
– каб стварыць раздзел, націсніце спасылку “Стварыць раздзел”, увядзіце назву раздзела ва ўсплываючым акне і націсніце “OK”. Створаная частка будзе дададзеная па змаўчанні;
– калі ўсё гатова, націсніце кнопку Загрузіць у фармаце PDF;
– пасля таго, як згенеруецца электронная кніга націсніце “Загрузіць файл” і абярыце “Захаваць спасылку як”, загрузіўшы створаную электронную кнігу ў фармаце PDF у лакальную сістэму;

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

– вы можаце канвертаваць PDF у графічныя файлы з захваннем структуры і дааформіць кнігу (заданне павышанай складанасці, ацэньваецца асобна).

Змест справаздачы па рабоце: электронная кніга.

Практычная работа № 3

па тэме **“Прэзентацыя кнігі новага фармату”,** 2 гадзіны

Мэта – азнаёміцца з новымі фарматамі кніг, засвоіць навыкі прэзентацыі кніжных выданняў.

Тып практычнай работы: індывідуальная.

Заданне і методыка выканання:

1. Выбраць фармат, жанр і тэму кнігі, арыентуючыся на маладзёвую аўдыторыю (сваю групу) (інтэрактыўная кніга, фліпбэк, вімельбух, кніга-панарама, кніга-даследаванне, 3d- і 5d-кніга і інш.);
2. Прадумаць форму і тэхніку прэзентацыі кнігі ў групе. Прэзентацыя павінна ўключаць: 1) дэманстрацыю кнігі (магчыма пры дапамозе электроннай прэзентацыі, іншых фарматаў электронных выстаў); 2) вусны расповяд пра яе змест і асаблівасці; 3) інтэрактыўныя элементы (узаемадзеянне з аўдыторыяй і кнігай);
3. Абмеркаванне выступленняў у групе.

Змест справаздачы па рабоце: прэзентацыя кнігі, выступленне ў групе.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Практычная работа № 4

па тэме **“Распрацоўка тэматыкі кніжных выстаў”,** 2 гадзіны

Мэта – засвоіць методыку распрацоўкі і афармлення кніжных выстаў.

Тып практычнай работы: індывідуальная, групавая (міні-групы з двух-трох чалавек).

Заданне і методыка выканання:

1. Распрацаваць тэматыку кніжных выстаў (10-15 назваў) для прамоцыі:
   – беларускамоўнай кнігі;
   – дзіцячай кнігі;
   – выданняў абранага жанру;
   – новай кнігі;
   – кніг абранага аўтара;
   – кніг, дзе дзеянне адбываецца ў…;
   – кніг пра тое, як …;
   – выданняў да свята ці асаблівага дня;
   – любыя формы крэатыўных па тэматыцы кніжных выстаў.

2. Крэатыўна аформіць і прадставіць у групе кніжную выставу па адной з абраных тэм.

Змест справаздачы па рабоце: кніжная выстава ў аналагавым ці лічбавым фармаце.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Практычная работа № 5

па тэме **“Рэклама кнігі”, 2** гадзіны

Мэта –засвоіць навыкі рэкламы кніжных выданняў.

Тып практычнай работы: індывідуальная, групавая (міні-група).

Заданне і методыка выканання:

1. Выбраць фармат, жанр і тэму новай кнігі, арыентуючыся на маладзёвую аўдыторыю (сваю групу);

2. Напісаць рэкламную анатацыю да кнігі;
3. Распрацаваць рэкламу кнігі ў любым з абраных фарматаў:
   - афіша кнігі,
   - рэкламны буклет,
   - літаратурная гульня,
   - кніжны падкаст,
   - відэаагляд,
   - буктрэйлер,
   - тэатралізацыя,
   - вусная прэзентацыя з выставай адной кнігі.

Змест справаздачы па рабоце: рэкламная анатацыя; рэклама кнігі ў абраным фармаце.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

РАЗДЗЕЛ КОНТРОЛЮ ВЕДАЎ

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

Самастойная работа студэнтаў уключае выкананне праблемных, пошукавых і творчых заданняў, накіраваных на фарміраванне ўстойлівых і глыбокіх ведаў па гісторыі і сучаснаму развіццю кнігі і кніжнай культуры, набыццё ўласнага досведу ўзаемадзеяння з кнігай як аб'ектам культуры і мастацтва. Выкананне заданняў можа ажыццяўляцца як індывідуальна, так і ў групе з элементамі ўзаеманавучання і ўзаемакантролю.

Комплекс заданняў для самастойнай работы носіць развіццёвы характар і арыентуе студэнтаў на творчую перапрацоўку матэрыялаў лекцый і навуковай літаратуры, аналіз асноўных прынцыпаў дзейнасці і функцыяналу сучасных кніжных сэрвісаў, вывучэнне новых фарматаў кніг і асаблівасцей кніжнага дызайну.

Стратэгічна самастойная работа выстройваецца ў адпаведнасці з тэматычным планам курса ад заданняў па вывучэнні помнікаў кніжнай культуры Беларусі да стварэння электроннай кнігі з кантэнта Вікіпедыі і распрацоўкі крэатыўных форм рэкламы кнігі. У працэсе выканання самастойнай работы для студэнтаў ствараецца магчымасць прымяніць атрыманыя на лекцыях веды ў розных прадметных абласцях: гісторыя беларускай і сусветнай кнігі, дзейнасць знакамітых дзеячоў кнігі, кнігазнаўчы аналіз помнікаў кніжнай культуры, мастацтва сучаснай кнігі, беларуская кніга ў сучасным літаратурным працэсе, лічбавае кнігавыданне, кніжны дызайн, рэклама і прамоцыя кнігі.

Прадугледжаны наступныя віды заданняў: канспектаванне навуковых артыкулаў, напісанне эсэ, падрыхтоўка прэзентацыі з аналізам выбранага помніка кніжнай культуры, падрыхтоўка біяграфічнай прэзентацыі, запіс кніжнага падкасту, рэгістрацыя і напаўненне профіля ў чытацкіх сацыяльных сетках, аналіз кніжнага праекту (фестывалю), прэзентацыя кнігі новага фармату, стварэнне электроннай кнігі на аснове вікіпедыі, падрыхтоўка крэатыўнай афішы кнігі.

Як правіла, выкананне заданняў распачынаецца на аўдыторных практычных або семінарскіх занятках і завяршаецца прэзентацыяй або вуснай справаздачай і абмеркаваннем у групе.

Галоўнымі крытэрыямі ацэнкі самастойнай работы студэнтаў з'яўляецца глыбіня вывучэння гістарычнага і культурнага кантэксту кнігі ў

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

пэўны перыяд, выкарыстанне рэлевантных навуковых і вучэбных крыніц, самастойнасць мыслення, уменне абагульняць вывучаны матэрыял і творчы падыход да выканання задання. Узровень выканання заданняў для самастойнай работы ўлічваецца пры фарміраванні выніковага бала па дысцыпліне.

КСР 1. Узнікненне і развіццё пісьма

Заданне для СРС – выпісаць азначэнні “пісьма” і “пісьменнасці”; напісаць рэферат паводле наступнай літаратуры:

Літаратура

1. Байбурова, Р. Как появилась письменность у древних славян / Р. Байбурова // Наука и жизнь. – 2002. – № 5. – С. 48–55.

2. Владимиров, Л.И. Всеобщая история книги / Л.И. Владимиров. – Москва : Книга, 1988. – С. 8–16. 3. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 29–49. 4. Истрин, В. А. Возникновение и развитие письма / В. А. Истрин. – Москва. : Наука, 1965. – 600 с. : ил. – Библиогр.: с. 563–568. 5. Книга : энциклопедия. – Москва : БРЭ, 1999. – С. 487–492.

Форма кантролю СРС: Праверка рабочых сшыткаў.

КСР 2. Кніга Старажытнага Усходу

Заданне для СРС – заканспектаваць наступны матэрыял, дапоўніўшы тэкст лекцыі:

1. Владимиров, Л.И. Всеобщая история книги / Л.И. Владимиров. – Москва : Книга, 1988. – С. 16–24.

2. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 50–57.

3. Шомракова, И.А. Всеобщая история книги / И.А. Шомракова, І.Е. Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 7–12.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Форма кантролю СРС: Праверка рабочых сшыткаў.

КСР 3. Кніга ў антычным грамадстве

Заданне для СРС – заканспектаваць наступны матэрыял, дапоўніўшы тэкст лекцыі:

1. Владимиров, Л.И. Всеобщая история книги / Л.И. Владимиров. – Москва : Книга, 1988. – С. 24–34.
2. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 58–62.
3. Дрыбин, В. Книжный мир Древнего Рима : историко-культурный экскурс / В. Дрыбин // Бібліятэчны свет. – 2006. – №3. – С. 23–29.
4. Шомракова, И.А. Всеобщая история книги / И.А. Шомракова, І.Е. Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 13–16.

Форма кантролю СРС: Праверка рабочых сшыткаў.

КСР 4. Кніга ў эпоху Сярэднявечча

Заданне для СРС – 1) праанілізаваць працу Рычарда дэ Бёры "Філабіблон" паводле наступнай манаграфіі: Кунин, В. В. Библиофилы и библиоманы / В. В. Кунин. – Москва : Книга, 1984. – С. 409–438.

2) заканспектаваць наступны матэрыял паводле: Книговедение : энцикл. словарь. – Москва : Сов. энцикл., 1982. – 664 с. : ил. Рукописная книга. С. 463–470, а также см.: Азербайджан. С. 12, Армения. С. 22–23, Болгария. С. 84, Великобритания. С. 101–102, Венгрия. С. 107, Германия. С. 133, Грузия. С. 158, Индия. С. 210, Италия. С. 222, Китай. С. 244, Корея. С. 285, Латвия. С. 304–305, Молдова. С.353, Польша. С. 418, Румыния. С. 471–472, Франция. С. 568–569, Чехия. С. 590–591, Япония. С. 623–624.

Форма кантролю СРС: Праверка рабочых сшыткаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

КСР 5. Пісьменства і кніга на тэрыторыі Старажытнай Русі. Кніга Беларусі часоў Полацкага княства

Заданне для СРС – падрыхтаваць па тэме даклад або электронную прэзэнтацыю

Літаратура

1. Гісторыя беларускай літаратуры XI–XIX стагоддзяў : у 2 т. / НАН Беларусі ; Ін-т літаратуры імя Я. Купалы. – 2-е выд. – Мінск : Беларуская навука, 2007. – Т.1. Даўняя літаратура XI – першай паловы XVIII стагоддзя. – С. 16–149.

2. Зайкоўскі, Э. Калі на Беларусі з’явілася пісьмо? / Эдвард Зайкоўскі // Спадчына. – 1992. – № 2. – С. 13–17. – Таксама: Arche. – 2013. – URL: http://krytyka.by/by/page/science/filialogia-navuka/11482

3. Нікалаеў, М. В. Кніжная культура Вялікага Княства Літоўскага / М. В. Нікалаеў. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2009. – 423 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі : у 2 т. ; т. 1).

4. Нікалаеў, М.В. Палата кнігапісная. Рукапісная кніга на Беларусі ў X–XVIII стагоддзях / М.В. Нікалаеў. – Мінск : Маст. літ., 1993. – С. 145.

5. Саверчанка, І. Aurea mediocritas. Кніжна-пісьмовая культура Беларусі. Адраджэнне і ранняе барока / Іван Саверчанка. – Мінск : Тэхналогія, 1998. – С. 27.

6. Слова святога Кірылы аб кніжным чытанні і навуцы // Асветнікі і мысліцелі Беларусі : энцыклапедычны давед. – Мінск : БелЭн, 1995. – С. 626–627.

7. Шматаў, В.Ф. Мастацтва заходнерускіх рукапісаў (XI – XIII стст.) / В.Ф. Шматаў // Книговедение в Белоруссии. – Минск : ФБАН БССР, 1977. – С. 16.

Форма кантролю СРС: Праверка даклада або прэзэнтацыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

КСР 6. Рукапісная кніга Беларусі ў Вялікім княстве Літоўскім (другая палова XIII – XVIII стст.)

Заданне для СРС – падрыхтаваць па тэме даклад або электронную прэзентацыю

Літаратура

1. Гісторыя беларускай літаратуры XI – XIX стагоддзяў : у 2 т. / НАН Беларусі , Ін-т літаратуры імя Я. Купалы. – 2-е выд. – Мінск : Бел. Навука, 2006. – Т. 1 : Даўняя літаратура, XI – першая палова XVIII стагоддзя. – С. 162–164.

2. Груша, А. Тайнапіс / Аляксанд Груша // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 2. – С. 654.

3. Лянькевіч, Р.Ч. Друцкае Евангелле / Р.Ч. Лянькевіч // Рэлігія і царква на Беларусі : энцыкл. давед. – Мінск : БелЭн, 2001. – С. 95 : іл.; Пазднякоў, В. Друцкае Евангелле / Валерый Пазднякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 1. – С. 599 : іл.

4. Мальдзіс, А. “Аршанскі кодэкс” / Адам Мальдзіс // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 1. – С. 252.

5. Мальдзіс, А. Марашэўскі Каятан / Адам Мальдзіс // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 2. – С. 272.

6. Нікалаеў, М. Кніжная культура Вялікага Княства Літоўскага. – Мінск : БелЭн, 2009. – 424 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі: у 2 т. ; т. 1).

7. Нікалаеў, М. Палата кнігапісная. Рукапісная кніга на Беларусі ў Х – XVIII стст. / Мікола Нікалаеў – Мінск : Маст. літ., 1993. – С. 57–196 : іл.

8. Нікалалаеў, М. Рукапісная кніга / Мікола Нікалаеў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 2. – С. 517.

9. Пазднякоў, В. Лаўрышаўскае Евангелле / Валерый Пазнякоў // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 2. – С. 186–187 : іл.

10. Пяткевіч, А.М. Лаўрышаўскае Евангелле / А.М. Пяткевіч // Рэлігія і царква на Беларусі : энцыкл. давед. – Мінск : БелЭн, 2001. – С. 176 : іл.

11. Саверчанка, І. Aurea mediocritas. Кніжна-пісьмовая культура Беларусі: Адраджэнне і ранняе барока. – Мінск : Тэхналогія, 1998. – С. 26.

12. Станкевіч, Л.І. Слуцкае Евангелле (XVI ст.) / Станкевіч Л.І. // Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай кульуры : зб. навук. арт. : у 2 ч. – Мінск : БДУКМ, 2006. – С. 43–52.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

13. Цітавец, А. [Артыкулы з энцыклапедыі “Вялікае княства Літоўскае”. – Мінск, 2006. – Т. 2. – Каран. – С. 48; Кітабы. – С. 98–99 : іл., Тэджвіды. – С. 682–683 : іл.; Тэфсір. – С. 683 : іл.

14. Цітавец, А.І. Рукапісы беларускіх татараў канца XVII – пачатку XX стагоддзя з калекцыі Цэнтральнай навуковай бібліятэкі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі : каталог / А.І. Цітавец, М.У. Тарэлка. – Мінск, 2003.

15. Чамярыцкі, В. Супрасльскія рукапісы / Вячаслаў Чамярыцкі // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 2. – С. 645.

16. Чамярыцкі, В. Хроніка Быхаўца / Вячаслаў Чамярыцкі // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск : БелЭн., 2006. – Т. 2. – С. 720 : іл.

17. Шматаў, В.Ф. Мастацтва заходнерускіх рукапісаў (XI – XIII стст.) / В.Ф. Шматаў // Книговедение в Белоруссии. – Минск : ФБАН БССР, 1977. – С. 13–24.

Форма кантролю СРС: праверка дакладу або прэзентацыі.

КСР 7. Кніга ў эпоху Асветніцтва

Заданне для СРС – законспектаваць наступны матэрыял, дапоўніўшы тэкст лекцыі:

Шомракова, И.А. Всеобщая история книги / И.А.Шомракова, И.Е.Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 73–111.

Форма кантролю СРС: праверка рабочага сшытку.

КСР 8. Кніга ўэпоху Новага часу (XIX – пачатак XX ст)

Заданне для СРС – законспектаваць наступны матэрыял, дапоўніўшы тэкст лекцыі:

1. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 185–261.
2. Шомракова, И.А. Всеобщая история книги / И.А.Шомракова, И.Е.Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 127–137, 149–170.

Форма кантролю СРС: праверка рабочага сшытку.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

КСР 9. Кніга Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі (канец XVIII – пачатак XX ст.)

Заданне для СРС – выканаць пісьмова аналіз 2–3 з абраных публікацый:

1. Александровіч, С. Х. Пуцявіны роднага слова. Праблемы развіцця беларускай літаратуры і друку другой паловы XIX – пачатку XX стагоддзя / С.Х. Александровіч. – Мінск : БДУ, 1971. – с. 52.
2. Бярозкіна, Н. Ю. Гісторыя кнігадрукавання Беларусі (XVI – пачатак XX ст.) / Н.Ю.Бярозкіна. – Мінск: Беларуская навука, 2000. – С. 97.
3. Герасімаў, В.М. Гісторыя цэнзуры друку на Беларусі: Стагоддзе за стагоддзем / В.М. Герасімаў // Матэрыялы Першых Кнігазнаўчых чытанняў / Нац. бібліятэка Беларусі ; склад. Т.І. Рошчына. – Мінск, 2000. – С. 29–32.
4. Доўнар, Л. І. Кніжная справа ў Мінску (канец XVIII – пачатак XX стагоддзя) / Л. І. Доўнар. – Мінск : БДУКМ, 2015. – 696 с. : іл.
5. Кніжнасць новай Беларусі XIX–XXI стст. / М. В. Нікалаеў, Л. І. Доўнар, М. А. Лукоўская, Р. С. Матульскі. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2011. – 436 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі : у 2 т. ; т. 2).
6. Мальдзіс, А. Кнігадрукаванне Беларусі ў XVIII стагоддзі / А. Мальдзіс // Книга, библиотечное дело и библиография в Белоруссии / АН БССР. ФБ им. Я. Коласа. – Мінск, 1974. – С. 134.
7. Самайлюк, Т.А. Выдавецкая дзейнасць ордэна езуітаў у Вялікім княстве Літоўскім XVIII ст. Полацкая друкарня езуіцкай акадэміі (1787–1820) / Т.А.Самойлюк // Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры : зб. навук. арт. : у 2 ч. / Бел. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск, 2006. – Ч. 1. – С. 127.
8. Умецкая, Я. С. Выданні на рускай мове: XIX – пачатак XX ст. // Кніга Беларусі, 1517–1917 : зводны каталог. – Мінск: БелСЭ, 1986. – С. 278.

Форма кантролю СРС: праверка рабочага сшытку.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

КСР 10. Кніга ў эпоху Навейшага часу (першая палова XX ст.)

Заданне для СРС – законспектаваць наступны матэрыял, дапоўніўшы тэкст лекцыі:

1. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – С. 262–346.

2. *Шомракова, И.А.* Всеобщая история книги / И.А.Шомракова, И.Е.Баренбаум. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – С. 206–238.

Форма кантролю СРС: Праверка рабочых сшыткаў.

КСР 11. Кніга Беларусі ў 1917-1991 гг.

Заданне для СРС – законспектаваць наступны матэрыял, дапоўніўшы тэкст лекцыі:

1. Периодическая печать // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 7 т.]. – Минск : БелЭн, 2005. – Т. 1. – С. 470–476.
2. *Волк, А.А.* Книгоиздательское дело в Белоруссии: (Ист. очерк) / А.А.Волк, Ракович А.И. – Минск : Изд-во БГУ, 1977. – 280 с.
3. 2. Выдавецкая справа / Л.Доўнар // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. – Мінск : БелЭн, 2004. – Т.18, кн.2. – С.428-441.
4. 3. *Лаврик, Ю.Н.* Самиздат в Белоруссии // Сов. Библиография. – 1991. – №5. – С.15–22.

Форма кантролю СРС: Праверка рабочых сшыткаў.

КСР 12. Кніга Беларусі на сучасным этапе

Заданне для СРС – падрыхтаваць даклад або электронную прэзентацыю:

– па абраных выдавецтвах (дзяржаўных або недзяржаўных),

– па мастацтву кнігі і выставачнай дзейнасці.

Літаратура

1. Баразна, М. Р. Мастацтва кнігі Беларусі XX стагоддзя / М. Р. Баразна. – Мінск : Беларусь, 2007. – 239 с. : іл.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

2. Доўнар, Л. І. Гісторыя кнігі : вучэб. дапам. / Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун- культуры і мастацтваў. – Мінск : БДУКМ, 2012. – С. 170-210.

3. Доўнар, Л. І. Кнігавыданне / Л. І. Доўнар // Памяць : Мінск : гісторыка-дакументальныя хронікі гарадоў і раёнаў Беларусі : [у 5 кн.]. – Мінск : БелЭн, 2007. – Кн. 5, ч.2. – С. 437–455. – Тое самае: Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры : зб. навук. арт. – Мінск : БДУКМ, 2008. – Вып. 2. – С. 188–219.

4. Кніжнасць новай Беларусі XIX–XXI стст. / М. В. Нікалаеў, Л. І. Доўнар, М. А. Лукоўская, Р. С. Матульскі. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2011. – 436 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі : у 2 т. ; т. 2).

5. Макаров, Д.Г. Современное состояние книжных выставок-ярмарок в Республике Беларусь на примере Минской международной книжной выставки-ярмарки "Книги Беларуси–2006" и ярмарки "Мир книги" // Беларуская кніга ў кантэксце сусветнай кніжнай культуры : зб. навук. арт. : у 2 ч. / Бел. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. – Мінск, 2006. – С.199–204.

7. Недзяржаўная выдавецкая дзейнасць у Беларусі: гісторыя і сучаснасць : матэрыялы Міжнар. навук.-практ. канф. (Мінск, 3–4 кастр. 1996 г.) / Бел. ун-т культуры ; рэдкал.: А. Трусаў, Т. Самайлюк, Л. Доўнар, Т. Дзем'яновіч, А. Патупа, Я. Будзінас, Н. Бярозкіна. – Мінск : Тэхналогія, 1997. – 72 с.

Форма кантролю СРС: Праверка дакладаў або прэзентацый.

КСР 13. Падрыхтоўка кніжнага падкасту

Заданне для СРС – запісаць кніжны падкаст (5-15 хвілін) у форме маналогу ці дыялогу для прамоцыі кнігі ці серыі кніг. Пасля абрання віду падкасту (самыя папулярныя – наратыў ці інтэрв'ю) выбярыце тэму і напішыце кароткі сцэнар. Падкаст можа быць прысвечаны любімай кнізе, кнігам пэўнага аўтара, жанра ці тэматыкі. Гэта можа быць новы погляд на класіку, прэзентацыя невядомых коміксаў ці літаратурнага хорару. Прыдумайце назву, кароткі ўводны тэкст, падбярыце малюнак (застаўку). Падкаст можа называцца, напрыклад, «Што агульнага ў беларускай і шатландскай паэзіі» або «Я і героі Маркеса». Вы можаце распавесці цікавую гісторыю свайго жыцця, блізкую па змесце з сюжэтам пэўнай кнігі, ці апісаць малавядомыя звесткі аб гісторыі напісання твора, біяграфіі аўтара, прататыпах яго герояў. Падкаст можа быць класічным, жартоўным,

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

правакатыўным. Аднак, прадусім, ён павінен быць цікавым. Запісваецца падкаст у формаце аўдыё- ці відэафайла (калі плануеце выкласці яго на YouTube).

Работу можна выконваць індывідуальна ці ў міні-групе з двух-трох чалавек.

Форма кантролю СРС: Праверка падкаста; конкурс падкастаў.

КСР 14. Кніга як аб’ект сучаснага мастацтва

Заданне для СРС – падрыхтаваць прэзентацыю па тэме, выкарыстоўваючы інтэрнэт-крыніцы, фота- і відэаматэрыял. Прэзентацыя павінна ўключаць:

1) аналіз аднаго або некалькі арт-аб'ектаў, сімвалізуючых кнігу (кнігі-карціны, кнігі-скульптуры, кнігі-перфомансу, кнігі-інтэр'ернага аб'екту і інш.);
2) аналіз вобразу кнігі ў архітэктурных праектах і элементах гарадскога асяроддзя (на трох-чатырох прыкладах);
3) аналіз праектаў па сінтэзу літаратурных твораў з вулічным мастацтвам.

Работу можна выконваць індывідуальна ці ў міні-групе з двух-трох чалавек.

Форма кантролю СРС: Праверка прэзентацыі.

КСР 15. Рэгістрацыя профіля ў чытацкіх сацыяльных сетках

Заданне для СРС – зарэгістраваць і напоўніць профіль у чытацкай сетцы Goodreads, апублікаваць рэцэнзію на кнігу.

Работа выконваецца індывідуальна.

Форма кантролю СРС: Праверка задання ў Goodreads.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

КСР 16. Падрыхтоўка афішы адной кнігі

Заданне для СРС – выбярыце кнігу (пажадана, новую) і, карыстаючыся прапанаванымі ўзорамі, стварыце крэатыўную афішу для прыцягнення ўвагі шырокай публікі і прамоцыі выдання.

Работа выконваецца індывідуальна.

Форма кантролю СРС: Праверка афішы.

КСР 17. Напісанне эсэ

Заданне для СРС – напісаць эсэ з аналізам абранай тэмы па гісторыі кнігі і выказваннем ўласных меркаванняў і ацэнак. Пры напісанні творчай работы абавязкова выкарыстанне навуковых крыніц (не меньш за 5) і ілюстратыўнага матэрыялу. Аб’ём эсэ – 5 старонак са спісам літаратуры.

1. Дзейнасць Усебеларускага таварыства бібліяфілаў (1927–1929).
2. “Чатырохсотлецце беларускага друку. 1525–1925” (Мінск, 1926): характарыстыка зместу выдання.
3. “Гісторыі беларускай (крыўскай) кнігі: Спроба паясьніцельнай кнігопісі ад канца X да пачатку XIX стагодзьдзя” Вацлава Ластоўскага (Коўна, 1926): змест і структура выдання.
4. Музей кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.
5. Музей беларускага кнігадрукавання ў Полацку.
6. Помнікі кніжнай культуры Беларусі ранняга Сярэднявечча.
7. Дзейнасць беларускіх асветнікаў Клімента Смаляціча, Кірылы Тураўскага, Аўраамія Смаленскага, Ефрасінні Полацкай.
8. Беларускае Адраджэнне і рукапісная кніга.
9. Кніжныя помнікі Беларусі перыяду ВКЛ.
10. Дзяржаўныя летапісныя зводы: Летапіс вялікіх князёў літоўскіх, Беларуска-літоўскі летапіс, Хроніка Вялікага княства Літоўскага і Жамойцкага, Хроніка Быхаўца.
11. Стылі афармлення беларускіх рукапісаў.
12. Эпоха Адраджэння – “залаты век” беларускай культуры.
13. Культурна-гістарычнае значэнне Ф. Скарыны ў развіцці ўсходнеславянскага кнігадрукавання.
14. Дзейнасць Брэсцкай друкарні (Бярнард Ваявудка, Станіслаў Мурмэліус, Цыпрыян Базылік).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

16. Дзейнасць С. Буднага ў Нясвіжы, Заслаўі (Уздзе), Лоску.

17. “Евангелле” Васіля Цяпінскага.

18. Дзейнасць друкарні “Дому Мамонічаў”.

19. Дзейнасць Спірыдона Собаля.

20. Мастацкае афармленне старадрукаў. Віленская гравёрная школа (друкарня Віленскай акадэміі езуітаў, Тамаш Макоўскі).

21. Дзейнасць беларуса Ільі Капіевіча.

22. Дзейнасць Магілёўскай брацкай друкарні і Максіма Вашчанкі.

23. Дзейнасць друкарняў каталіцкіх ордэнаў: Віленскай акадэміі езуітаў, езуіцкіх калегіумаў у Пінску, Нясвіжы, Полацку; друкарняў францысканцаў і піяраў у Вільні.

24. Кнігавыдавецкая дзейнасць уніяцкага (базыльянскага) ордэна: Віленская Троіцкая (базыльянская) друкарня, Супрасльская друкарня.

25. Прадпрыемствы дзяржаўнага характару: Магілёўская прыдворная друкарня, Гродзенская каралеўская друкарня.

26. Віленская і Магілёўская гравёрныя школы.

27. Дзяржаўныя выдавецтвы (губернскія друкарні, губернскія статыстычныя камітэты, археаграфічныя ўстановы).

28. Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч і выданне кніг на беларускай мове.

29. Перыядычныя выданні: “Гутарка двух суседаў”, “Мужыцкая праўда” (К. Каліноўскі).

30. Друк беларускамоўных твораў за межамі Расійскай імперыі. Ф.Багушэвіч.

31. Адраджэнне беларускамоўнага друку (“Круг беларускі”, “Загляне сонца і ў наша аконца”, Антон Грыневіч, “Грамада”. Першыя легальныя газеты на беларускай мове – “Наша Доля”, “Наша Ніва”).

32. Мастацтва афармлення беларускай кнігі XVIII– пач. XX ст.

33. Выданні літаратурных аб’яднанняў “Маладняк” і “Узвышша”.

34. Беларуская кніга ў Заходняй Беларусі (у часы ІІ Рэчы Паспалітай).

35. Стварэнне новых дзяржаўных выдавецтваў у БССР і вызначэнне іх спецыялізацыі (“Беларусь”, “Народная асвета”, “Універсітэцкае”, “Ураджай”, “Звязда” – Беларускі Дом друку, “Вышэйшая школа”, Галоўна рэдакцыя Беларускай Савецкай энцыклапедыі АН Беларусі, “Мастацкая літаратура”).

36. Узнікненне самвыдаву і непадцэнзурнай перыёдыкі.

37. Стварэнне электронных і аўдыякніг. Сайты і Інтэрнет-магазіны беларускіх выдавецтваў

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

38. Дзейнасць вядучых дзяржаўных выдавецтваў: “Народная асвета”, “Вышэйшая школа”, “Мастацкая літаратура”, “Беларуская энцыклапедыя”, “Беларусь”, “Беларуская навука”.

39. Асноўныя кірункі дзейнасці недзяржаўных выдавецтваў: “Тэхналогія”, “Беларускі кнігазбор”, “Бацькаўшчына”, “Харвест”, “Папуры”, “Аверсэв”, “Юніпрэс”, “Кніжны Дом”, “Кавалер Паблішэрс”, “Амалфея” і інш.

40. Кнігі дыпламанты і лаўрэаты конкурсу “Мастацтва кнігі”.

Форма кантролю СРС: Праверка эсэ.

ГРАФІК КАНТРОЛЮ ЗА САМАСТОЙНАЙ РАБОТАЙ СТУДЭНТАЎ

№ п/п	Тэмы самастойнай работы	Формы кантролю	Тэрмін правядзення
1.	Узнікненне і развіццё пісьма	Праверка канспектаў	4 тыдзень
2.	Кніга Старажытнага Усходу	Праверка канспектаў	5 тыдзень
3.	Кніга ў антычным грамадстве	Праверка канспектаў	6 тыдзень
4.	Кніга ў эпоху Сярэднявечча	Праверка канспектаў	7 тыдзень
5.	Пісьменства і кніга на тэрыторыі Старажытнай Русі. Кніга Беларусі часоў Полацкага княства	Праверка дакладу або прэзентацыі	8 тыдзень
6.	Рукапісная кніга Беларусі ў Вялікім княстве Літоўскім (другая палова XIII – XVIII стст.)	Праверка дакладу або прэзентацыі	9 тыдзень
7.	Кніга ў эпоху Асветніцтва	Праверка канспектаў	10 тыдзень
8.	Кніга ўпоху Новага часу (XIX – пачатак XX ст)	Праверка канспектаў	11 тыдзень

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

9.	Кніга Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі (канец XVIII – пачатак XX ст.)	Праверка канспектаў	12 тыдзень
10.	Кніга ў эпоху Навейшага часу (першая палова XX ст.)	Праверка канспектаў	13 тыдзень
11.	Кніга Беларусі ў 1917-1991 гг.	Праверка канспектаў	14 тыдзень
12.	Кніга Беларусі на сучасным этапе	Праверка дакладу або прэзентацыі	15 тыдзень
13.	Падрыхтоўка кніжнага падкасту	Конкурс падкастаў	8 тыдзень (2 сем.)
14.	Кніга як аб'ект сучаснага мастацтва	Праверка прэзентацыі	10 тыдзень (2 сем.)
15.	Рэгістрацыя профіля ў чытацкіх сацыяльных сетках	Праверка Goodreads	12 тыдзень (2 сем.)
16.	Падрыхтоўка афішы адной кнігі	Праверка афіш	14 тыдзень (2 сем.)
17.	Напісанне эсэ	Праверка эсэ	16 тыдзень (2 сем.)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Прыклады варыянтаў тэставых заданняў

ТЭСТ 1

1. Калі на тэрыторыі Беларусі з'явіліся рукапісныя кнігі і з чым гэта было звязана?
2. Назавіце асноўныя богаслужбовыя рукапісныя кнігі і якімі царкоўнымі статутамі рэгуляваўся іх склад?
3. Кім і калі напісаны твор "Парэнэсіс"?
4. Пералічыце асноўныя тыпы рукапіснай кнігі ў ВКЛ?
5. Калі ў ВКЛ пачалі ствараецца рукапісы на лацінскай і польскай мовах?
6. Назавіце рукапісныя чытальныя кнігі, тэкст у якіх размяшчаўся паводле каляндарнага прынцыпу?
7. Калі на Беларусі з'явілася папера ўласнай вытворчасці і колькі вядома папяровых млыноў на яе тэрыторыі ў перыяд ВКЛ?

ТЭСТ 2

1. Колькі вядома кніг, якія складаюць Біблію Ф.Скарыны?
2. Якая друкарня ў Вільні з'явілася пасля Скарынаўскай?
3. Якіх друкароў называлі віленскімі "эльзевірамі"?
4. Хто заснаваў Гродзенскую каралеўскую друкарню?
5. Якая газета была заснавана ў 1760 г.?

ТЭСТ 3

1. У якім годзе забаронены яўрэскамоўны друк на Беларусі?
2. Назавіце асноўныя выдавецкія прадпрыемствы Беларусі дзяржаўнага характару і дзе яны існавалі?
3. У які год кнігавыданне ў Мінску дасягнула найвышэйшых колькасных паказчыкаў?
4. Калі і дзе ўзнікае першае беларускае выдавецкае таварыства?
5. Назавіце першы часопіс на тэрыторыі Беларусі, кім выдаваўся?

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ПЫТАННІ ДА ЗАЛІКУ

1. Этымалогія паняцця “кнігі”, яго тэрміналагічнае вызначэнне.
2. Элементы кнігі, іх развіццё і прымяненне ў рукапіснай і друкаванай кнізе.
3. Узнікненне пісьма. Стадыі яго развіцця і асноўныя тыпы.
4. Першыя рукапісныя кнігі старажытных рабаўладальніцкіх дзяржаў Усходу, Егіпта, Індыі і Кітая.
5. Кніга ў Антычным грамадстве.
6. Кніга ў эпоху Сярэднявечча.
7. Пісьмо усходніх славян і роля Кірылы і Мяфодзія.
8. Рукапісная кніга Старажытнай Русі. Кніжныя помнікі Беларусі часоў Полацкага княства (XI – XIII стст.).
9. Рукапісная кніга Вялікага княства Літоўскага (XIV – XVIII стст.). Асноўныя тыпы.
10. Гісторыя вынаходніцтва кнігадрукавання. Дзейнасць І. Гутэнберга і яго паслядоўнікаў.
11. Фарміраванне кніжнай справы ў Англіі ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.).
12. Умовы развіцця кнігавыдання ў Італіі ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.). Дзейнасць Альдаў.
13. Развіццё кніжнай справы ў Нідэрландах ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.). Дзейнасць Плантэнаў і Эльзевіраў.
14. Асноўныя цэнтры кнігавыдання Францыі ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.). Дзейнасць Эцьенаў.
15. Узнікненне кнігадрукавання ў Польшчы, Чэхіі, Венгрыі, Румыніі (XV – першая палова XVII ст.).
16. Узнікненне і развіццё кірылічнага друку. Дзейнасць Ш. Фіёля.
17. Узнікненне беларускага кнігадрукавання. Выдавецкая дзейнасць Ф.Скарыны і яго паслядоўнікаў (С.Буднага і В.Цяпінскага).
18. Выдавецкая дзейнасць “Дому Мамонічаў”.
19. Выдавецкая і асветніцкая дзейнасць у ВКЛ праваслаўных брацтваў.
20. Буйнейшыя каталіцкія і ўніяцкія друкарні ў ВКЛ і іх выданні.
21. Гісторыя ўзнікнення перыядычнага друку і першыя газеты ў ВКЛ.
22. Узнікненне і распаўсюджанне кнігадрукавання ў Маскоўскай дзяржаве. Выдавецкая дзейнасць І.Фёдарава і П.Мсціслаўца.
23. Еўрапейская кніга і кнігавыданне ў эпоху Асветніцтва.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

24. Кніжная справа ў Расіі ў канцы XVII – XVIII стст. Развіццё грамадзянскага шрыфту і роля І. Капіевіча.

25. Новыя паліграфічныя тэхналогіі і індустрыялізацыя кніжнай вытворчасці ў XIX ст.

26. Кніжная справа ў XIX – пач. XX ст. у Еўропе і ЗША.

27. Кніжная справа ў Расіі ў XIX – пач. XX ст.

28. Умовы развіцця кнігі ў Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі (1795–1917 гг.).

29. Адраджэнне беларускамоўнага кнігавыдання. Дзейнасць першых беларускіх выдавецтваў у Пецярбургу, Вільні, Мінску.

30. Гісторыя развіцця беларускамоўнага перыядычнага друку ў XIX – пач. XX ст.

31. Развіццё кніжнай справы ў першай палове XX ст. у Еўропе і ЗША.

32. Асаблівасці развіцця выдавецкай справы ў Расіі і СССР у першай палове XX ст. (пасля 1917 г.)

33. Асноўныя кірункі кнігавыдання ў БССР (пасля 1917 г.).

34. Кнігавыдавецкая дзейнасць у Заходняй Беларусі (пасля 1921 г.).

35. Выдавецкая справа Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны: тылавы, падпольны і акупацыйны друк.

36. Аднаўленне і арганізацыя выдавецкай справы Беларусі пасля Вялікай Айчыннай вайны. Стварэнне новых выдавецтваў.

37. Стан беларускамоўнага кнігавыдання ў БССР у 1963 – 1990 гг.

38. Манапалізацыя выдавецкай вытворчасці ў Заходняй Еўропе і ЗША ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

39. Кніга ў краінах Усходняй Еўропы ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

40. Асноўныя тэндэнцыі выдавецкай дзейнасці ў СССР і Расіі ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

41. Змены ў развіцці кнігавыдавецкай справы ва ўмовах незалежнасці Рэспублікі Беларусь (пасля 1991 г.).

42. Дзейнасць дзяржаўных выдавецтваў Рэспублікі Беларусь.

43. Дзейнасць недзяржаўных выдавецтваў Рэспублікі Беларусь.

44. Выдавецкая дзейнасць беларускай эміграцыі.

45. Беларускія кнігазнаўцы. Асноўныя працы па гісторыі беларускай кнігі.

46. Асноўныя тэндэнцыі і праблемы развіцця кнігі ў свеце на сучасным этапе.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ПЫТАННІ ДА ЭКЗАМЕНУ

1. Паняцце кнігі і асноўныя падыходы да яе вывучэння.
2. Элементы кнігі, іх развіццё і прымяненне ў рукапіснай і друкаванай кнізе.
3. Узнікненне пісьма. Стадыі яго развіцця і асноўныя тыпы.
4. Кніга Старажытнага Усходу.
5. Кніга ў Антычным грамадстве.
6. Кніга ў эпоху Сярэднявечча.
7. Пісьмо усходніх славян і роля Кірылы і Мяфодзія.
8. Рукапісная кніга Старажытнай Русі. Кніжныя помнікі Беларусі часоў Полацкага княства (XI – XIII стст.).
9. Рукапісная кніга Вялікага княства Літоўскага (XIV – XVIII стст.). Асноўныя тыпы.
10. Гісторыя вынаходніцтва кнігадрукавання. Дзейнасць І. Гутэнберга і яго паслядоўнікаў.
11. Распаўсюджанне кнігадрукавання ў эпоху Адраджэння (XV – першая палова XVII ст.)
12. Узнікненне беларускага кнігадрукавання. Выдавецкая дзейнасць Ф.Скарыны і яго паслядоўнікаў (С.Буднага і В.Цяпінскага).
13. Выдавецкая дзейнасць "Дому Мамонічаў".
14. Выдавецкая і асветніцкая дзейнасць у ВКЛ праваслаўных брацтваў.
15. Буйнейшыя каталіцкія і ўніяцкія друкарні ў ВКЛ і іх выданні.
16. Гісторыя ўзнікнення перыядычнага друку і першыя газеты ў ВКЛ.
17. Еўрапейская кніга і кнігавыданне ў эпоху Асветніцтва.
18. Новыя паліграфічныя тэхналогіі і індустрыялізацыя кніжнай вытворчасці ў XIX ст.
19. Кніжная справа ў XIX – пач. XX ст. у Еўропе і ЗША.
20. Умовы развіцця кнігі ў Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі (1795–1917 гг.).
21. Адраджэнне беларускамоўнага кнігавыдання. Дзейнасць першых беларускіх выдавецтваў у Пецярбургу, Вільні, Мінску.
22. Гісторыя развіцця беларускамоўнага перыядычнага друку ў XIX – пач. XX ст.
23. Развіццё кніжнай справы ў першай палове XX ст. у Еўропе і ЗША.
24. Асаблівасці развіцця выдавецкай справы ў СССР у першай палове XX ст. (пасля 1917 г.)
25. Асноўныя кірункі кнігавыдання ў БССР (пасля 1917 г.).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

26. Кнігавыдавецкая дзейнасць у Заходняй Беларусі (пасля 1921 г.).

27. Стан беларускамоўнага кнігавыдання ў БССР у 1963 – 1990 гг.

28. Манапалізацыя выдавецкай вытворчасці ў Заходняй Еўропе і ЗША ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

29. Кніга ў краінах Усходняй Еўропы ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

30. Змены ў развіцці кнігавыдавецкай справы ва ўмовах незалежнасці Рэспублікі Беларусь (пасля 1991 г.).

31. Дзейнасць дзяржаўных выдавецтваў Рэспублікі Беларусь.

32. Дзейнасць недзяржаўных выдавецтваў Рэспублікі Беларусь.

33. Выдавецкая дзейнасць беларускай эміграцыі.

34. Беларускія кнігазнаўцы. Асноўныя працы па гісторыі беларускай кнігі.

35. Асноўныя тэндэнцыі і праблемы развіцця кнігі ў свеце на сучасным этапе.

36. Праблематыка сучасных даследаванняў кніжнай культуры

37. Феномен кнігі і кніжнай культуры ў постмадэрнізму

38. Беларуская кніга ў сучасным літаратурным і выдавецкім працэсе

39. Спецыфіка кніжнага рынку Беларусі і яго асноўныя сегменты

40. Кніжны дызайн і мастацтва кнігі. Этапы афармлдення кнігі

41. Тэндэнцыі развіцця фарматаў кніг

42. Паняцце, віды і стратэгіі лічбавага чытання

43. Эфектыўныя стратэгіі падтрымкі чытання і мадэлі камунікацыі з чытачом

44. Лічбавае кнігавыданне

45. Сучасныя кніжныя сервісы

46. Кніжная, інфармацыйная і медыйная культуры: стратэгіі ўзаемадзеяння

47. Кніга як аб’ект сучаснага мастацтва

48. Рэклама і прамоцыя кнігі

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Тэмы курсавых работ

1. Музей кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.
2. Музей беларускага кнігадрукавання ў Полацку.
3. Беларускае Адраджэнне і рукапісная кніга.
4. Кніжныя помнікі Беларусі перыяду ВКЛ.
5. Культурна-гістарычнае значэнне Ф. Скарыны ў развіцці ўсходнеславянскага кнігадрукавання.
6. Дзейнасць друкарні “Дому Мамонічаў”.
7. Дзейнасць Спірыдона Собаля.
8. Мастацкае афармленне старадрукаў. Віленская гравёрная школа (друкарня Віленскай акадэміі езуітаў, Тамаш Макоўскі).
9. Дзейнасць Ільі Капіевіча.
10. Дзейнасць Магілёўскай брацкай друкарні і Максіма Вашчанкі.
11. Дзейнасць друкарняў каталіцкіх ордэнаў.
12. Кнігавыдавецкая дзейнасць уніяцкага (базыльянскага) ордэна: Віленская Троіцкая (базыльянская) друкарня, Супрасльская друкарня.
13. Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч і выданне кніг на беларускай мове.
14. Беларускія перыядычныя выданні “Гутарка двух суседаў”, “Мужыцкая праўда”.
15. Друк беларускамоўных твораў за межамі Расійскай імперыі. Ф. Багушэвіч.
16. Адраджэнне беларускамоўнага друку (“Круг беларускі”, “Загляне сонца і ў наша аконца”, Антон Грыневіч, “Грамада”. Першыя легальныя газеты на беларускай мове – “Наша Доля”, “Наша Ніва”).
17. Мастацтва афармлення беларускай кнігі XVIII– пач. XX ст.
18. Выданні літаратурных аб’яднанняў “Маладняк” і “Узвышша”.
19. Рэпертуар электронных і аўдыякніг у Беларусі.
20. Сайты і Інтэрнет-крамы беларускіх выдавецтваў
21. Дзейнасць вядучых дзяржаўных выдавецтваў: “Народная асвета”, “Вышэйшая школа”, “Мастацкая літаратура”, “Беларуская энцыклапедыя”, “Беларусь”, “Беларуская навука”.
22. Асноўныя кірункі дзейнасці недзяржаўных выдавецтваў Беларусі
23. Кнігі дыпламанты і лаўрэаты конкурсу “Мастацтва кнігі”
24. Асноўныя літаратурна-мастацкія выданні і выдавецкія праекты канца XX–пачатку XXI ст.ст.
25. Славутыя кніжныя праекты новага часу: аўтарскія, калектыўныя выданні і серыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

26. Сучасныя тэхналогіі выдання кнігі

27. Асаблівасці развіцця перыядычнага друку ў сучаснай Беларусі.

28. Актуальныя трэнды сусветнага і беларускага кніжнага рынку.

29. Кніжныя блогеры і спецыфіка іх дзейнасці.

30. Актуальныя трэнды ў вёрстцы і дызайне кніг.

31. Тэндэнцыі развіцця фарматаў дзіцячых кніг.

32. Паняцце і асноўныя хаарактарыстыкі лічбавага чытання.

33. Сучасныя практыкі медыйнага і сеткавага чытання.

34. Кніжны маркетынг ў лічбавым асяроддзі.

35. Чытацкія сацыяльныя і рэкамендацыйныя сэрвісы.

36. Культура чытання як базавы элемент кніжнай, інфармацыйнай і медыйнай культуры.

37. Кніга як аб’ект сучаснага мастацтва.

38. Сучасныя формы рэкламавання кнігі.

39. Кніжныя фестывалі, акцыі і івэнты ў Беларусі.

40. Крэатыўныя падыходы да рэкламы кніг і чытання: сусветны і беларускі вопыт.

Тэмы дыпломных і магістарскіх работ

1. Гісторыя беларускай кнігі ў працах А. Ельскага, Я. Карскага, В. Ластоўскага.

2. Кніжная справа ў Віцебску (XIX – пачатак XX ст.).

3. Кніжная справа ў Магілёве (XIX – пачатак XX ст.).

4. Кніжная справа ў Брэсце (1921–1939 гг.).

5. Газета “Наша Ніва” як крыніца інфармацыі па гісторыі беларускай кнігі.

6. Беларускі каляндар як тып выдання.

7. Электронная кніга Беларусі: тэарэтыка-метадычны аспект.

8. Буйнейшыя майстры беларускай кніжнай графікі.

9. Кніжны рынак Беларусі: стан і перспектывы.

10. Гісторыя беларускага эміграцкага друку.

11. Праблема чытання і навацыі ў афармленні кніжнай прадукцыі.

12. Прафесійныя аб’яднанні ў галіне кніжнай справы і даследавання кнігі.

13. Бібліяграфічная рэканструкцыя кніжных калекцый.

14. Праблемы захавання і выкарыстання кніжных калекцый.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

15. Кніжныя выставы як форма арганізацыі міжнароднага супрацоўніцтва ў галіне кніжнай справы.

16. Беларускія выданні ў польскіх бібліяграфічных крыніцах.

17. Праектная дзейнасць ў сферы кніжнай культуры Беларусі.

18. Трансфармацыя ролі і функцый літаратуры і кнігі ў сучасным грамадстве.

19. Беларускія выдавецтвы і кнігарні: сучаныя тэндэнцыі развіцця.

20. Суб’екты і аўдыторыі кніжных каналаў і блогаў.

21. Тэндэнцыі развіцця сучасных дзіцячых (мастацкіх, навуковых, навукова-папулярных, вучэбных…) выданняў.

22. Тэндэнцыі развіцця сучаснай гістарычнай (медыцынскай, тэхнічнай …) кнігі.

23. Стратэгіі і сучасныя практыкі лічбавага чытання.

24. Эфектыўныя стратэгіі падтрымкі чытання беларускіх і замежных бібліятэк.

25. Спецыфіка і сучасныя трэнды кніжнай рэкламы.

26. Рэклама і прамоцыя кніг у сеткавым асяроддзі.

27. Кніжны і літаратурны сторытэлінг.

28. Комплексныя формы прамоцыі кніг і чытання: кніжныя фестывалі, акцыі і івэнты ў Беларусі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Пералік рэкамендуемых сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Для выяўлення ўзроўню вучэбных дасягненняў студэнтаў рэкамендуецца выкарыстоўваць наступныя сродкі дыягностыкі:

– стандартныя заданні па асноўных раздзелах (апісанне найбольш значных помнікаў кніжнай культуры, вызначэнне асноўных элементаў кнігі, аналіз тэхналогіі вытворчасці кнігі, яе матэрыяльнай формы, тыпу і віду, аналіз і выпраўленне тыповых памылак у факталогіі развіцця кнігі і інш.);
– творчыя і праблемна-даследчыя заданні па асноўных раздзелах курса і па дысцыпліне цалкам (крытычны аналіз канцэпцый, правядзенне міні-даследаванняў гістарычных умоў і ролі асобы пры разглядзе важнейшых падзей гісторыі кнігі, комплексны аналіз кнігі як арт-аб’екту, прэзентацыя кнігі новага фармату, творчы аналіз вобразаў кнігі і бібліятэкі літаратурных творчах, архітэктурных праектах і элементах гарадскога асяроддзя і інш.);
– выкананне групавых заданняў на семінарах і практычных работах па распрацоўцы тэматыкі кніжных выстаў, аналізу медыяфарматаў рэкламы і прамоцыі кніг, адбору ідэй для крэатыўнага кніжнага праекту, запісу кніжнага падкасту і інш.;
– групавыя абмеркаванні найбольш складаных пытанняў курса;
– выступленні на семінарах-даследаваннях, семінарах-дыскусіях;
– выкананне тэстаў, якія ўключаюць як рэпрадуктыўныя, так і творчыя заданні па асноўных раздзелах курса (індывідуальна і ў мінігрупе);
– правядзенне групавых абмеркаванняў вынікаў самастойных работ;
– складанне і запаўненне красвордаў;
– напісанне эсэ і рэфератаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Крытэрыі ацэнкі ведаў студэнтаў

Балы	Паказальнікі адзнакі
1 (адзін)	Адсутнасць прырашчэння кампетэнцый у межах вывучаемай вучэбнай дысцыпліны, адмаўленне ад адказу.
2 (два)	Фрагментарныя веды ў межах вучэбнай дысцыпліны, наяўнасць у адказе грубых фактычных і лагічных памылак, нізкі ўзровень выканання практычных і самастойных заданняў.
3 (тры)	Недастаткова поўны аб'ём ведаў па вучэбнай дысцыпліне; веданне некаторых асноўных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай; выкладанне адказу з істотнымі памылкамі, нізкі ўзровень выканання практычных і самастойных заданняў.
4 (чатыры)	Дастатковы аб'ём ведаў у межах вучэбнай дысцыпліны; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі; разуменне этапаў развіцця сусветнай і беларускай кнігі; уменне характаразываць структуру кнігі і асноўныя элементы яе мастацкага афармлення; валоданне тэхналогіямі публічнай прэзентацыі і прамоцыі кнігі як аб'екту культуры і мастацтва; дапушчальны ўзровень выканання практычных заданняў.
5 (пяць)	Дастатковы аб'ём ведаў у межах вучэбнай дысцыпліны; лагічнае і правільнае выкладанне адказу на пытанні; добрае валоданне навуковай тэрміналогіяй дысцыпліны; разуменне гістарычных ўмоў і этапаў развіцця сусветнай і беларускай кнігі; уменне характарызаваць сучасныя практыкі выдання, прамоцыі, распаўсюджання беларускай кнігі; валоданне тэхналогіямі публічнай прэзентацыі і прамоцыі кнігі як аб'екту культуры і мастацтва; дастаткова поўнае засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай; самастойная работа на практычных занятках, фрагментарны удзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў.
6 (шэсць)	Дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; лагічнае і правільнае выкладанне адказу на пытанні, уменне рабіць высновы і даваць ацэнкі; разуменне гістарычных ўмоў і этапаў развіцця сусветнай і беларускай кнігі, сучасных падыходаў да яе вывучэння; уменне аналізаваць фармальныя, змястоўныя, прагматычныя аспекты і мастацка-вобразную

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	праграму кнігі як часткі культурнай спадчыны пэўнай эпохі; добрае валоданне навуковай тэрміналогіяй і інструментарыям дысцыпліны; уменне характарызаваць сучасныя практыкі выдання, прамоцыі, распаўсюджання беларускай кнігі; валоданне тэхналогіямі публічнай прэзентацыі і прамоцыі кнігі як аб’екту культуры і мастацтва; валоданне навыкамі рэкамендацыі і абмеркавання кніг і кніжных калекцый, кніжных праектаў і лічбавых кніжных сэрвісаў у адпаведнасці з патрэбамі розных груп чытачоў; поўнае засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай; актыўная самастойная работа на практычных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў.
7 (сем)	Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; актыўнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі і працэдурных ведаў пры адказе на пытанні; уменне аналізаваць кнігазнаўчыя працэсы і з’явы, рабіць абагульненні і абгрунтаваныя высновы; разуменне працэсаў эвалюцыі сусветнай і беларускай кнігі; уменне характарызаваць асноўныя тэндэнцыі, з’явы, артэфакты і ўнёсак знакамітых дзеячоў кніжнай культуры на розных гістарычных этапах; веданне асаблівасцей розных тыпаў чытання, працэсаў і стратэгій лічбавага чытання, тэхналогй прафесійнай ацэнкі і развіцця чытацкай культуры; засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай; актыўная самастойная работа на практычных занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.
8 (восем)	Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; актыўнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі і працэдурных ведаў пры адказе на пытанні; высокі узровень самастойнасці і аналітычнага мыслення пры аналізе развіцця сусветнай і беларускай кнігі; уменне характарызаваць асноўныя тэндэнцыі, з’явы, артэфакты і ўнёсак знакамітых дзеячоў кніжнай культуры на розных гістарычных этапах з прымяненнем навуковай тэрміналогіі; валоданне уменнямі публічнай прэзентацыі, рэкамендацыі і прамоцыі кнігі як аб’екту культуры і мастацтва, тэхналогіямі раскрыцця нацыянальнай самабытнасці і культурнага патэнцыялу беларускай кнігі;

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

	актыўная самастойная работа на практычных занятках, сістэматычны удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.
9 (дзевяць)	Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі і працэдурных ведаў пры адказе на пытанні; уменне раскрыць і патлумачыць асаблівасці эвалюцыі беларускай кнігі ў кантэксце глабальных культурных і арт-працэсаў, характарызаваць сучасныя практыкі выдання, прамоцыі, распаўсюджання беларускай кнігі; валоданне навыкамі рэкамендацыі і прамоцыі кніг і кніжных калекцый, кніжных праектаў і лічбавых кніжных сэрвісаў у адпаведнасці з патрэбамі розных груп чытачоў; поўнае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; сістэматычная, актыўная самастойная работа на практычных занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях; высокі ўзровень культуры выканання заданняў.
10 (дзесяць)	Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы, а таксама па пытаннях, якія выходзяць за яе межы; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі і працэдурных ведаў пры адказе на пытанні; выразная здольнасць да самастойнага, творчага і эфектыўнага вырашэння задач па аналізу, абагульненню, параўнанню, прагназаванню развіцця сусветнай і беларускай кнігі і кніжнай культуры; валоданне навыкамі рэкамендацыі і прамоцыі кніг і кніжных калекцый, кніжных праектаў і лічбавых кніжных сэрвісаў у адпаведнасці з патрэбамі розных груп чытачоў; поўнае і глубокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай, выкарыстанне пры адказе і выкананні практычных заданняў дадатковых крыніц, навуковых дасягненняў іншых дысцыплін; сістэматычная, творчая самастойная работа на практычных занятках, актыўны удзел у групавых абмеркаваннях; высокі узровень культуры выканання заданняў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ. ЛІТАРАТУРА

Асноўная

1. Доўнар, Л. І. Гісторыя беларускай кнігі : вучэбны дапаможнік для студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў па спецыяльнасці 1-23 01 11 Бібліятэказнаўства і бібліяграфія (па напрамках) / Л.І. Доўнар ; [сярод рэц. С. А. Паўлава, Т. А. Самайлюк]. – Мінск : БДУКМ, 2012. – 250 с.

2. Руднев, В. Н. История книжной культуры : учебник для групп направлений бакалавриата «Социология и социальная работа», «Средства массовой информации и информационно-библиотечное дело», «Культуроведение и социокультурные проекты» / В. Н. Руднев. – 2-е изд., перераб. – Москва : Кнорус, 2021. – 224 с.

Дадатковая

1. Баразна, М.Р. Кніжная графіка Беларусі ХХ стагоддзя = Book graphics of Belarus of the 20th century : вучэбны дапаможнік. – Выд. 2-е, папр. – Мінск : [Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў], 2020. – 147 с.

2. Баренбаум, И. Е. Всеобщая история книги : учебник : в 4 ч. / И. Е. Баренбаум, И. А. Шомракова. – Санкт-Петербург : Академия культуры, 1996–2004. – Ч. 1–4.

3. Бярозкіна, Н. Ю. Гісторыя кнігадрукавання Беларусі (XVI – пачатак XX ст.) / Н. Ю. Бярозкіна. – 2-е выд. – Мінск : Беларус. навука, 2000. – 200 с.

4. Груша, А. И. Документальная письменность Великого Княжества Литовского (конец XIV – первая треть XVI в.) / А. И. Груша. – Минск : Беларуская навука, 2015. – 465 с.

5. Демин, В. П. Цифровое чтение и проблемы книжной культуры / В. П. Демин // Современные проблемы книжной культуры: основные тенденции и перспективы развития : материалы IX Международного научного семинара, Москва, 24-25 октября 2018 г. : в 2 ч. / Национальная академия наук Беларуси [и др.]. – Москва, 2018. – Ч. 1. – С. 135–138.

6. Довнар, Л. И. Издательское дело / Л. И. Довнар // Республика Беларусь : энцикл. : в 7 т. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2005. – Т. 1. – С. 877–885.

7. Довнар, Л. И. Промоция книги, книжной культуры и книговедения: опыт белорусских библиотечных проектов / Л.И. Довнар // Современные проблемы книжной культуры: основные тенденции и перспективы развития : материалы XII Белорусско-Российского научного семинара-конференции: к

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

95-летию Центральной научной библиотеки имени Якуба Коласа (Москва, 26-27 марта 2020 г.). – Москва, 2020. – С. 183–191.

8. Документоведение. Часть 2. Книговедение и история книги : учебник / под ред. д-ра ист. наук, проф. Д. А. Эльяшевича. – Санкт-Петербург : Профессия, 2013. – 462 с. : ил.

9. Доўнар, Л. Беларуская кніга – як мы яе разумеем?: Навука пра кнігу / Ларыса Доўнар // Роднае слова. – 2022. – № 3. – С. 3–8; працяг: Там жа. – № 4. – С. 14–18.

10. Доўнар, Л. І. Кніжная справа ў Мінску (канец XVIII – пачатак XX стагоддзя) / Л. І. Доўнар. – Мінск : БДУКМ, 2015. – 696 с.

11. Издательские технологии и бизнес-модели // Университетская книга. – 2021. – № 8. – С. 32–36.

12. Иллюстрация детской книги : учебное пособие : / авт.-сост. И. Г. Фоменко, И. Ф. Заманова ; Белгородский государственный институт искусств и культуры. – Белгород : Белгородский государственный институт искусств и культуры, 2019. – 64 с. (ЭБС «Университетская библиотека онлайн»).

13. Кніжнасць новай Беларусі XIX–XXI стст. / М. В. Нікалаеў, Л. І. Доўнар, М. А. Лукоўская, Р. С. Матульскі. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2011. – 436 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі : у 2 т. ; т. 2).

14. Костюк, К. Н. Книга в новой медийной среде / К. Н. Костюк. – Москва : Директ-Медиа, 2015. – 432 с. (ЭБС «Университетская библиотека онлайн»).

15. Ластоўскі, В. Гісторыя беларускай (крыўскай) кнігі : факсімільнае выданне / В. Ластоўскі ; прадм. А. Сушы. – Мінск : Маст. літ., 2012. – 814 с.

16. Лютов, С. Н. Книжная культура в многообразии понятий и исследовательских подходов / С. Н. Лютов // Вестник культуры и искусств. – 2017. – № 4. – С. 9–16.

17. Мигонь, К. Наука о книге. Очерк проблематики : пер. с польск. / К. Мигонь. – Москва : Книга, 1991. – 198 с.

18. Нікалаеў, М. Кніжная культура Вялікага Княства Літоўскага. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2009. – 424 с. : іл. – (Гісторыя беларускай кнігі: у 2 т. ; т. 1).

19. Общество и книга. От Гутенберга до Интернета / Ин-т философии РАН ; под ред. А. П. Королевой. – Москва : Традиция, 2000. – 280 с.

20. Пуринова, Г. К. История книжного дела : учебное пособие / Г. К. Пуринова. – Санкт-Петербург : ИЭО СПбУТУиЭ, 2012. – 167 с. (ЭБС «Лань»).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

21. Беларускі Буквар у нацыянальнай і сусветнай прасторы / Алесь Суша. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, друк 2021. – 335 с.

22. Шматаў, В. Ф. Мастацтва беларускіх старадрукаў XVI–XVIII стст. / В. Ф. Шматаў. – Мінск : Тэхналогія, 2000. – 132 с.

23. Эриашвили, Н. Д. Книгоиздание. Менеджмент. Маркетинг : учебное пособие / Н. Д. Эриашвили. – 4-е изд., перераб. и доп. – Москва : Юнити, 2015. – 302 с. (ЭБС «Университетская библиотека онлайн»).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ